

Postavení žen v české vědě

Monitorovací zpráva za rok 2019

Sociologický ústav
Akademie věd ČR

Postavení žen v české vědě

Monitorovací zpráva za rok 2019

Národní kontaktní centrum – gender a věda

Publikaci vydalo Národní kontaktní centrum – gender a věda Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v rámci projektu sdílených činností STRATIN+ financovaného MŠMT (identifikační kód MS2104) a s podporou na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace RVO: 68378025.

© Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha 2021

ISBN 978-80-7330-388-4 (pdf)

Obsah

1	Úvod	3
1.1	Struktura zprávy	3
2	Typická akademická dráha	3
2.1	Typická akademická dráha agregovaně	3
2.2	Typická akademická dráha podle oborů	5
3	Studující	8
3.1	Studující agregovaně	8
3.2	Studující podle oborů	9
4	Absolventi	13
4.1	Absolventi agregovaně	13
4.2	Absolventi podle oboru	14
5	Akademičtí pracovníci	18
5.1	Akademičtí pracovníci agregovaně	18
5.2	Akademičtí pracovníci podle oborů	20
6	Výzkumníci	24
6.1	Výzkumníci agregovaně	24
6.2	Výzkumníci podle oborů	25
7	Řídící pozice	27
8	Česko v mezinárodním srovnání	36
9	Příloha	38
9.1	Zdroje dat	38
9.2	Tabulky četností	41

Studující

- V roce 2019 ženy převažovaly mezi studujícími na bakalářském (55 %) a magisterském stupni (60 %), na doktorském stupni převažovali muži (55 %).
- Podíl žen mezi studujícími za posledních 15 let vzrostl na všech stupních studia. Podíl žen od roku 2001 se zvýšil na doktorském studiu (o 9 procentních bodů) a na magisterském studiu (o 12 procentních bodů). Na bakalářském studiu se podíl žen výrazně nezměnil.
- Nejvíce žen studovalo lékařské vědy, kde tvořily 85 % studujících na bakalářském stupni, 68 % na magisterském stupni a 52 % studujících na doktorském stupni.
- Největší převaha mužů je v technických vědách, kde tvořili 75 % bakalářských, 69 % magisterských a 72 % doktorských studentů.

Absolventi

- V roce 2019 ženy převažovaly mezi absolventy na bakalářském (61 %) a magisterském stupni (59 %), na doktorském stupni převažovali muži (56 %).
- Od roku 2001 vzrostl podíl žen mezi absolventy bakalářského studia z 51 % na 61 %. Obdobně vzrostl podíl žen na doktorském stupni z 32 % na 44 %. Podíl žen na magisterském stupni zůstal víceméně beze změn.
- Nejvíce žen absolvovalo studium lékařských věd, kde tvořily 87 % studujících na bakalářském stupni, 73 % na magisterském stupni a 56 % studujících na doktorském stupni.
- Největší převaha mužů byla mezi absolventy v technických vědách, kde tvořili 70 % bakalářských, 68 % magisterských a 74 % doktorských studentů.

Akademičtí pracovníci

- Ženy v roce 2019 tvořily 36 % vysokoškolských akademiků, což je srovnatelné s 35 % v roce 2010.
- Nejvíce žen bylo mezi akademiky zaměstnáno na pozici lektorek (58 %), nejméně poté bylo profesorek (16 %).
- Průměrná měsíční hrubá mzda vysokoškolských akademiků v roce 2019 byla 57 tisíc Kč, přičemž u mužů to bylo 61 tisíc Kč a u žen 49 tisíc Kč.
- Nejvýraznější gender pay gap byl mezi pedagogy (20 %), nejmenší mezi profesory (10 %). V obou případech byl rozdíl ve prospěch mužů.
- Nejvyšší podíl žen mezi akademickými pracovníky byl v sociálních vědách (45 %), nejnižší poté v technických (23 %).

Výzkumníci

- Ženy v roce 2019 tvořily 24 % výzkumníků.
- Podíl mužů a žen mezi výzkumníky se od roku 2005 výrazně nezměnil (ženy představovaly 26 % výzkumníků v roce 2005 a 24 % v roce 2019).
- Nejvíce žen ve výzkumných pozicích bylo zaměstnáno v soukromém neziskovém sektoru (49 %), nejméně poté v podnikatelském sektoru (13 %).
- Ženy byly mezi výzkumníky nejvíce zastoupeny v lékařských vědách (49 %), nejméně poté v technických vědách (12 %).
- Podíl mužů a žen mezi výzkumníky zůstává neměnný v čase napříč všemi obory.
- Nejvíce žen ve výzkumných pozicích bylo zaměstnáno v soukromém neziskovém sektoru (49 %), ve kterém je zaměstnáno zhruba 0,3 % výzkumníků. Nejméně poté v podnikatelském sektoru (13 %), který zaměstnává zhruba 56 % výzkumníků.
- Ženy v roce 2019 tvořily 21 % osob na vedoucích pozicích v institucích zaměřených na vědu, výzkum a inovace.
- Nejvyšší podíl žen ve vedoucích pozicích byl v Radě vysokých škol (37 %), naopak nejnižší v Učené společnosti České republiky (6 %).

Česko v Evropském srovnání

- V evropském srovnání patří Česká republika mezi země s nejnižším zastoupením žen ve výzkumu (24 % v roce 2019).
- Na nejnižších pozicích se drží Česká republika dlouhodobě od začátku sledování, tedy od roku 2000.

1 Úvod

1.1 Struktura zprávy

Tato zpráva přináší informace o zastoupení mužů a žen v několika oblastech relevantních pro sektor výzkumu a vývoje v ČR. Zpráva začíná kapitolou věnovanou takzvané typické akademické dráze. Tato kapitola představuje průřez všech akademicky relevantních skupin, od studujících magisterského stupně studia až po výzkumníky a výzkumnice produkující vědecké výstupy. Jejím cílem je představit čtenářům a čtenářkám rozdíly v zastoupení mužů a žen napříč různými stupni akademického žebříčku.

Následující kapitoly se detailněji věnují každé z akademických skupin, které leží na typické akademické dráze. První z těchto detailnějších kapitol je zaměřena na současné studenty a studentky magisterského a doktorského stupně studia. Následuje kapitola o absolventech těchto dvou stupňů vzdělávání. Po kapitole věnované absolventům přesuneme pozornost k výzkumníkům a akademickým pracovníkům. Poslední kapitolou je srovnání České republiky se zbytkem Evropy. Ke zprávě je také připojena příloha, popisující metodologické aspekty analýzy a frekvenční tabulky pro data využitá v předchozích kapitolách.

Každá kapitola je složena ze dvou částí. První představuje složení mužů a žen agregovaně za všechny vědecké obory. Druhá část poté nabízí třídění na základě šesti oblastí výzkumu (humanitní, sociální, přírodní, technické, zemědělské a lékařské vědy). Každá podkapitola obsahuje jak popis současného stavu, tak časové srovnání.

2 Typická akademická dráha

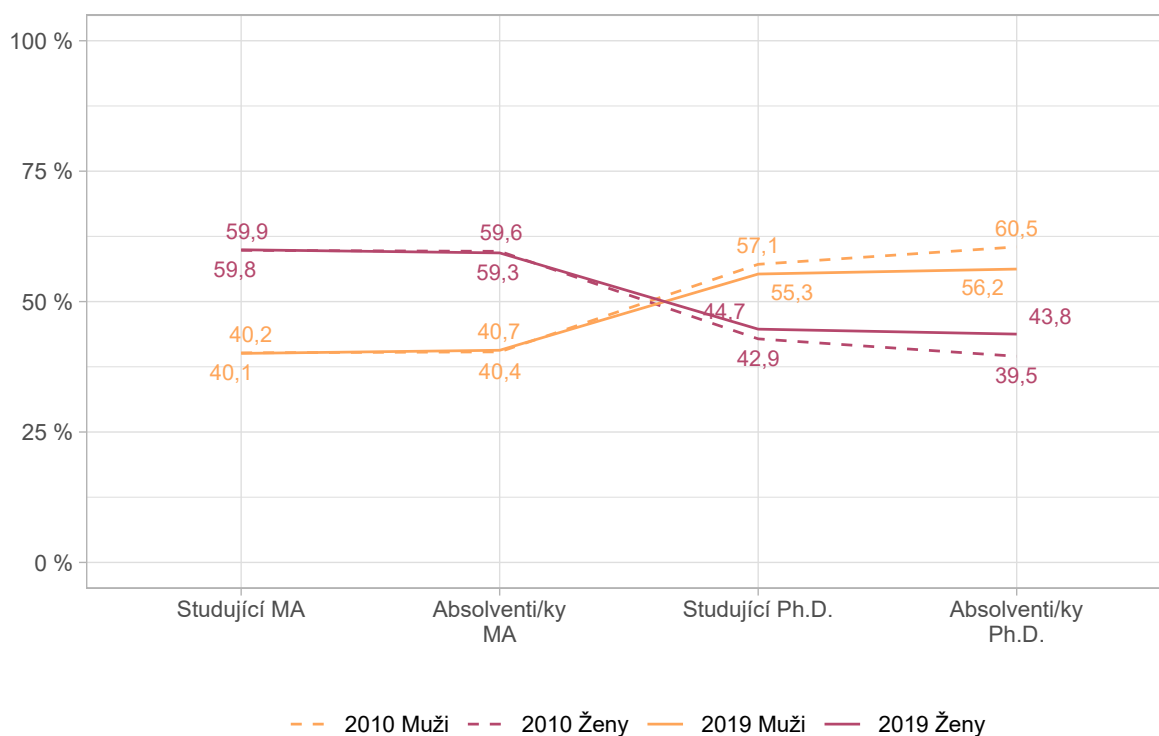
2.1 Typická akademická dráha agregovaně

Typická akademická dráha představuje průřez všemi stupni, kterými jedinec na své akademické cestě projde, od nástupu do magisterského stupně studia až po terminální pozici výzkumníka. Data pro zmapování typické akademické dráhy pocházejí ze dvou zdrojů: data o počtech studentů, absolventů a akademických pracovníků pocházejí z Odboru statistiky, analýz a rozvoje eEducation Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Data o zaměstnancích v oblasti výzkumu pocházejí z Českého statistického úřadu, jedná se o ukazatele výzkumu a vývoje, konkrétně o průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený¹.

Základní forma typické akademické dráhy je k vidění v grafu č. 1. Jak je vidět, ženy převažují mezi studujícími na bakalářském a magisterském stupni studia. Obdobná situace je i mezi absolventy a absolventkami bakalářského a magisterského studia. Naopak, muži převažují mezi studenty a absolventy doktorského studia a ještě výrazněji převažují mezi výzkumníky

¹Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách podle délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou (plnou) pracovní dobu. Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách (čtvrtletní) je vypočten jako aritmetický průměr z (příslušných tří) měsíčních průměrných počtů. Více viz https://www.czso.cz/csu/czso/1-pmz_m.

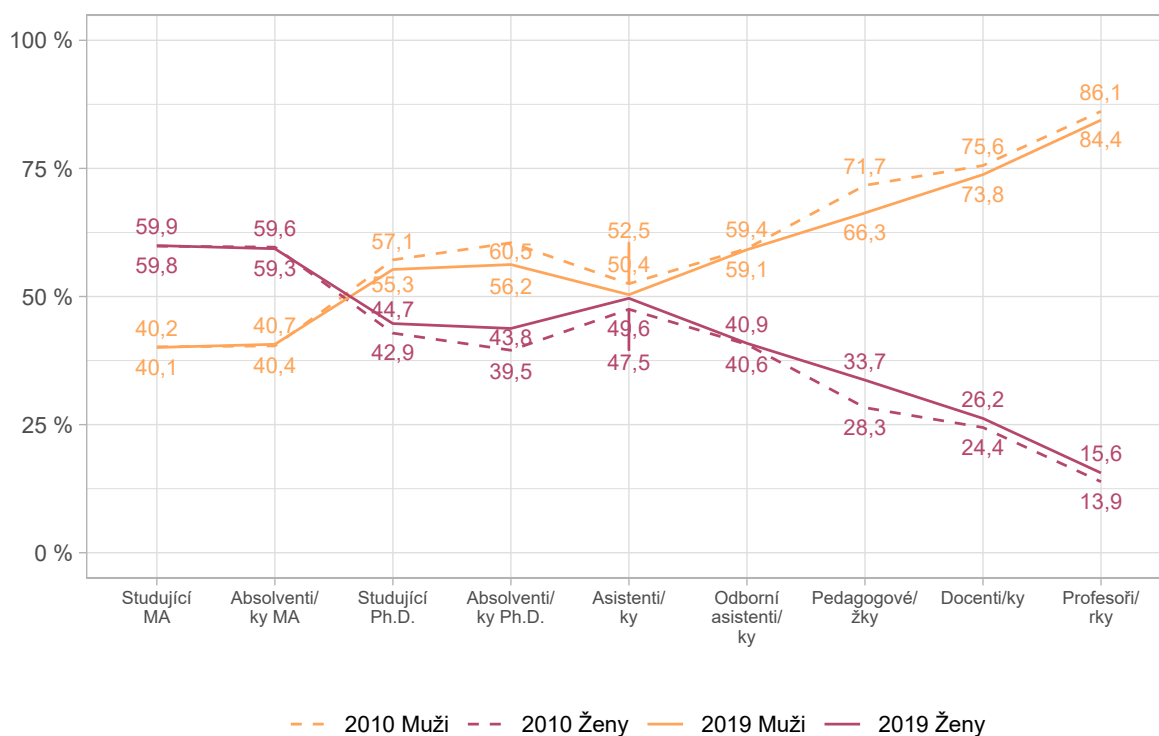
Obrázek 1: Typická akademická dráha podle pohlaví pro roky 2019 a 2010

Zdroj dat: Statistická ročenka školství (Český statistický úřad); Ministerstvo školství
Data za akademické pracovníky počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného

Graf č. 2 zobrazuje typickou akademickou dráhu se zaměřením na akademické pozice. Data za studenty a absolventy jsou stejná jako v grafu předchozím. Dále je vidět, že ze všech akademických pozic je podíl mužů a žen vyrovnaný pouze mezi asistenty. Ve všech ostatních skupinách převažují muži a jejich převaha roste s pozicí v akademické hierarchii.

Obrázek 2: Detailní typická akademická dráha podle pohlaví pro roky 2019 a 2010

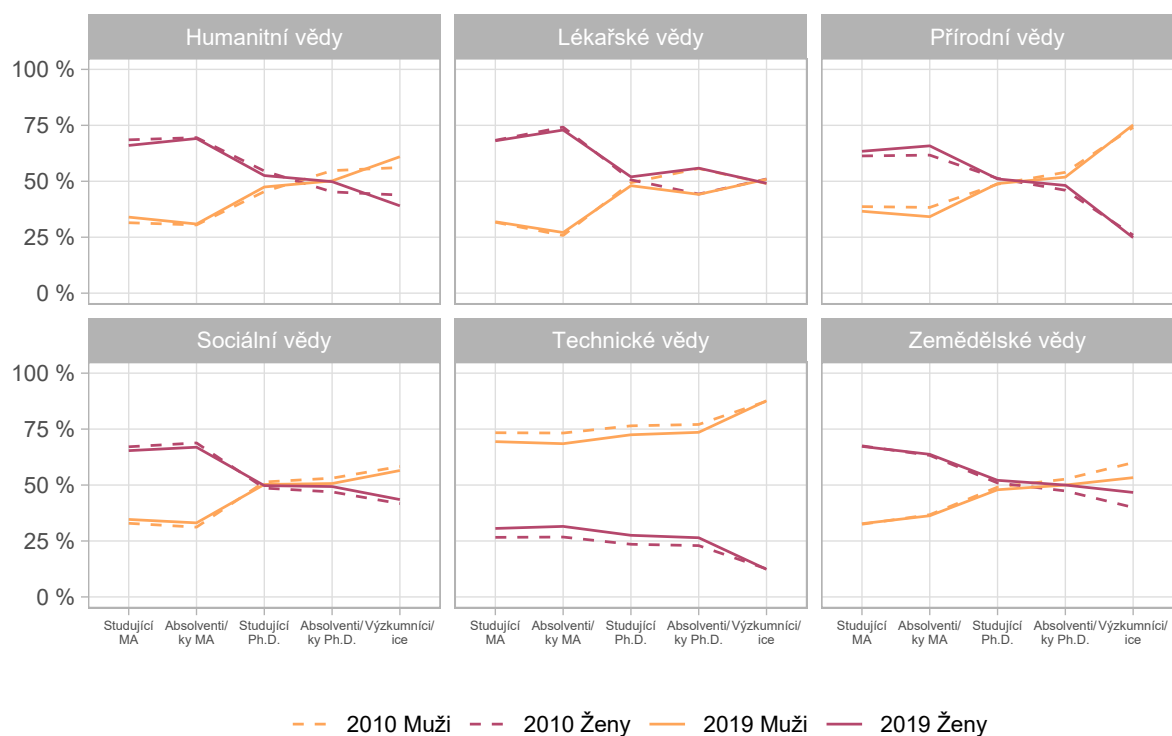
Zdroj dat: Statistická ročenka školství (Český statistický úřad); Ministerstvo školství
Data za akademické pracovníky počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného

2.2 Typická akademická dráha podle oborů

Typická akademická dráha se z hlediska složení mužů a žen výrazně liší podle oboru, jak je možné vidět v grafu č. 3.

Ženy zpravidla převažují mezi studujícími a absolventy magisterského stupně, poté začínají převažovat muži. Výjimkou jsou technické vědy, kde muži převažují ve všech kategoriích.

Obrázek 3: Typická akademická dráha podle pohlaví a oboru pro roky 2019 a 2010

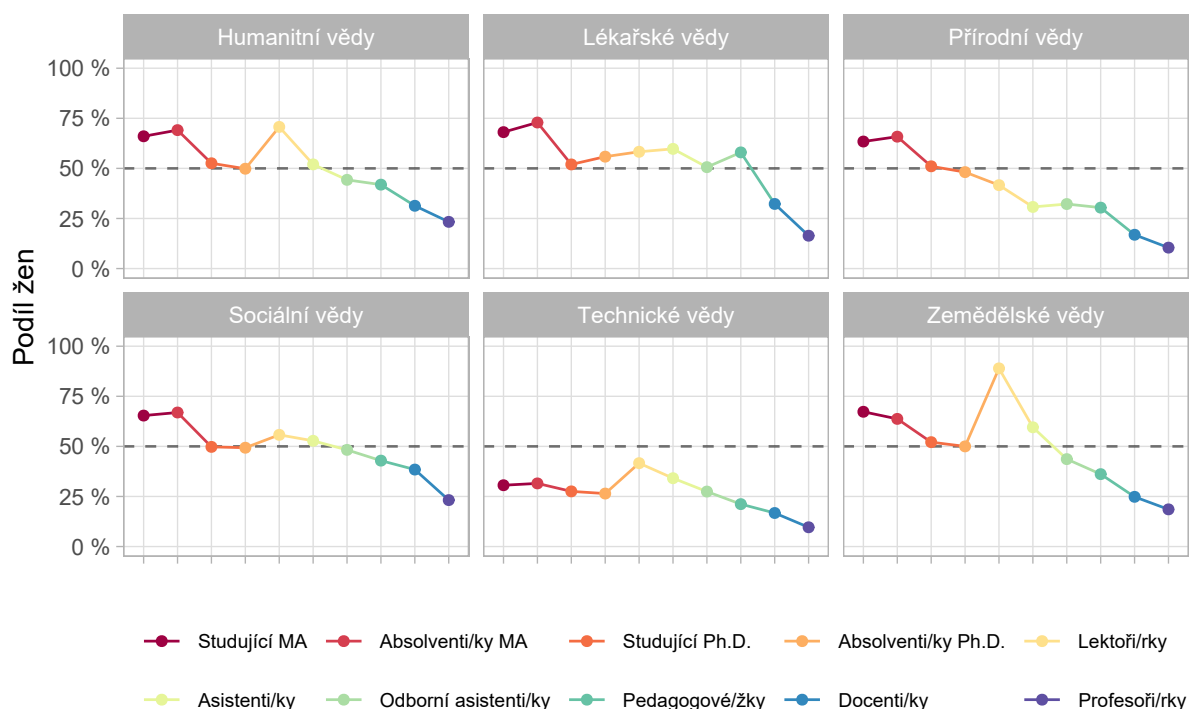
Zdroj dat: Statistická ročenka školství (Český statistický úřad); Ministerstvo školství
Data za akademické pracovníky počítané z průměrného evidenčního počtu přepočteného

V humanitních a sociálních vědách ženy převažují mezi studujícími magisterského a doktorského stupně a mezi absolventy magisterského studia. Mezi absolventy doktorského studia a mezi výzkumníky je v těchto oborech situace vyrovnaná s mírnou převahou mužů.

V přírodních vědách ženy obdobně převažují mezi studujícími a absolventy magisterského studia a mezi studujícími doktorského stupně. Mezi doktorskými absolventy a výzkumníky ovšem silně převažují muži. Posledním oborem jsou technické vědy, kde velmi silně převažují muži ve všech kategoriích.

Podle oborů můžeme třídit i detailnější typickou akademickou dráhu, která je zobrazena v grafu č. 4. Zobrazena jsou ovšem pouze data z roku 2019, protože dostatečně detailní data pro vytvoření tohoto grafu jsou dostupná až od roku 2017. Jak je vidět, ve všech oborech platí, že zastoupení žen klesá s rostoucí akademickou pozicí.

Obrázek 4: Detailní typická akademická dráha podle pohlaví a oboru pro rok 2019

Zdroj dat: Statistická ročenka školství (Český statistický úřad); Ministerstvo školství
 Data za akademické pracovníky počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného
 Data o výzkumnících za jednotlivé obory jsou dostupná až od roku 2017

Lékařské vědy jsou oborem, kde ženy převažují v největším počtu akademických kategorií. Ženy převažují od studentů magisterského stupně až po pedagogy a jedinými dvěma kategoriemi, kde převažují muži, jsou docenti a profesori.

Dalším oborem s velkým počtem kategorií s převahou žen jsou zemědělské vědy, kde ženy převažují až po asistenty. Zároveň je zde extrémně silná převaha žen mezi lektory. Obdobná situace je také u humanitních věd.

V sociálních vědách ženy převažují mezi studujícími a absolventy magisterského stupně. Rozložení mužů a žen je vyrovnané od studentů doktorského studia až po odborné asistenty. Naopak muži převažují mezi docenty a profesory a mírně převažují u pedagogů. U zbylých kategorií je v tomto oboru podíl mužů a žen vyrovnaný.

V přírodních vědách převažují muži na všech stupních s výjimkou studujících a absolventů magisterského studia a mezi doktorandy.

Nakonec, v technických vědách ve všech kategoriích silně převažují muži.

3 Studující

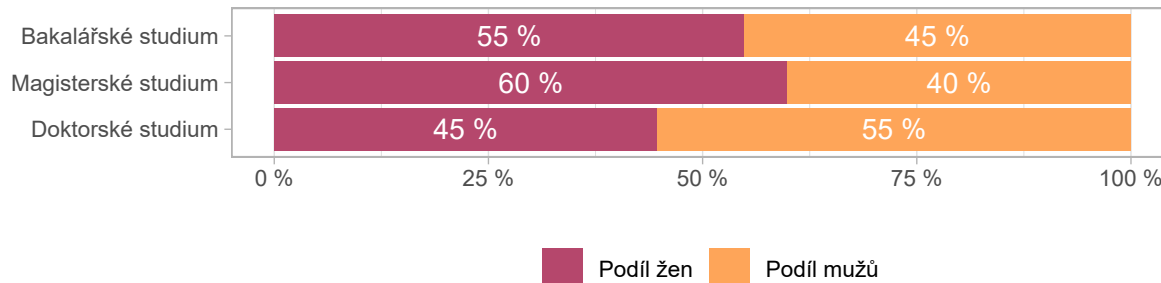
- V roce 2019 ženy převažovaly mezi studujícími na bakalářském (55 %) a magisterském stupni (60 %), na doktorském stupni převažovali muži (55 %).
- Podíl žen mezi studujícími za posledních 15 let vzrostl na všech stupních studia. Podíl mužů a žen od roku 2001 se zvýšil na doktorském studiu (o 9 procentních bodů) a na magisterském studiu (o 12 procentních bodů). Na bakalářském studiu se podíl žen výrazně nezměnil.
- Nejvíce žen studovalo lékařské vědy, kde tvořily 85 % studujících na bakalářském stupni, 68 % na magisterském stupni a 52 % studujících na doktorském stupni.
- Největší převaha mužů je v technických vědách, kde tvořili 75 % bakalářských, 69 % magisterských a 72 % doktorských studentů.

3.1 Studující agregovaně

Akademická dráha začíná studiem ve vyšší vzdělávací instituci. Data o složení studujících využitá v této kapitole byla získána z databáze Ministerstva školství, konkrétně Oddělení statistických výstupů a analýz². V rámci vysokoškolského studia je podíl obou pohlaví vcelku vyvážený, viz graf 3.1. Studentky v současné době mírně převažují nad studenty na bakalářském a magisterském stupni, mírně podrepresentované jsou ženy na stupni doktorském.

V roce 2019 tvořili studenty ze 70 % studující bakalářského stupně, z 22 % studující magisterského stupně a zbylých 8 % představovali studující doktorského studia.

Obrázek 5: Pohlaví studentů podle úrovně studia v roce 2019

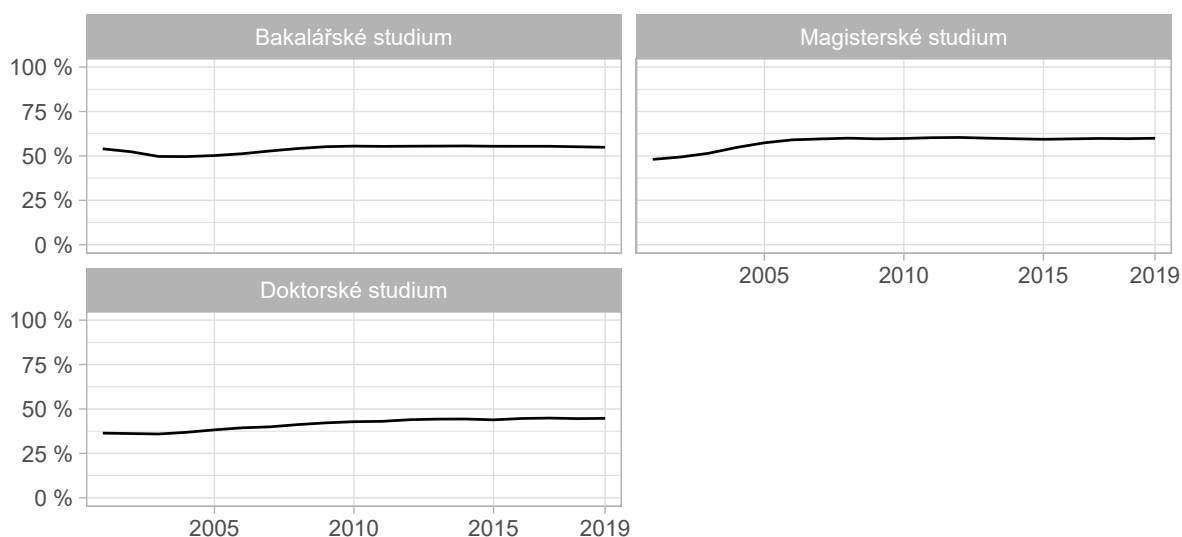
Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

Podíl studentek vzrostl v čase, jak je možné vidět v grafu č. 6. Mezi roky 2010 a 2019 tvořily ženy v průměru 54 % všech studujících bakalářského stupně. Nejvyšší podíl žen ve sledovaném období byl 56 %, nejnižší poté 50 %.

Na magisterském stupni studia tvořily ženy v průměru 58 % studujících. Od roku 48 % bylo mezi magisterskými studujícími nanejvýš 60 % a nejméně 48 % žen. Mezi doktorandy bylo ve sledovaném období v průměru 41 % žen s minimem 36 % a maximem 45 %.

²Databáze Oddělení statistických výstupů a analýz MŠMT: https://dsia.msmt.cz/vystupy/vu_vs.html

Obrázek 6: Podíl žen podle stupně studia

Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

Za zmínku stojí, že podíl žen mezi studenty vysokých škol v posledních dvou desetiletích pomalu, ale vytrvale roste, a to zejména na doktorském a magisterském stupni studia. Konkrétně, zatímco v roce 2001 bylo mezi doktorskými studenty 36 % žen, v roce 2019 to bylo už 45 %. Obdobně, u magisterských studentů v roce 2001 byl podíl žen 48 % a v roce 2019 potom 60 %. Na v bakalářském studiu byly změny menší. Mezi studujícími bakalářského stupně v roce 2001 bylo 54 % žen, zatímco v roce 2019 tvořily ženy 55 % bakalářských studentů.

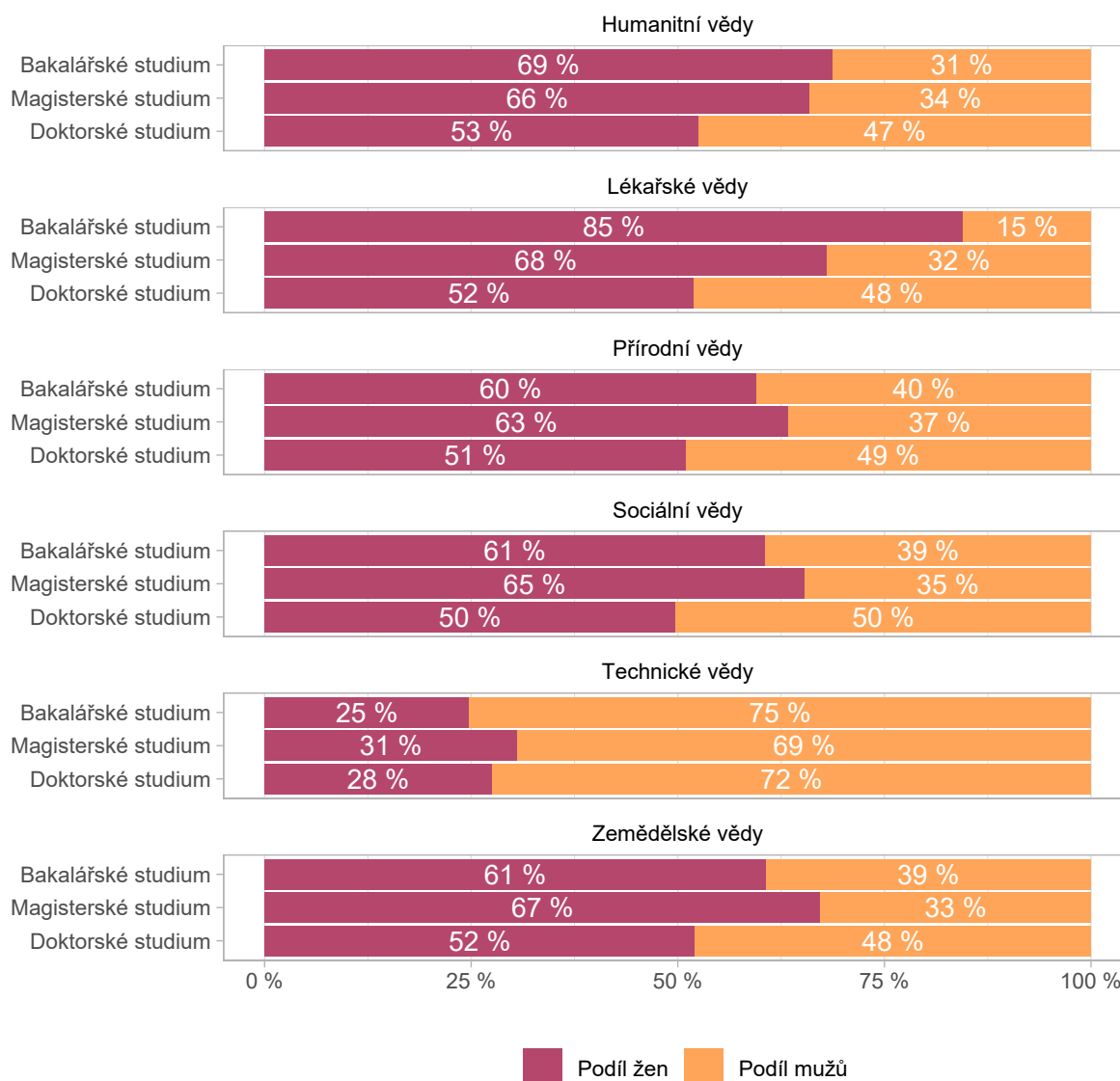
3.2 Studující podle oborů

Určité rozdíly v zastoupení mužů a žen existují napříč obory. Data v této kapitole, stejně jako v té předchozí, pocházejí z Oddělení statistických výstupů a analýz MŠMT. Původní data ovšem neobsahují dělení studentů podle oboru studia, proto byla data kódována na základě ISCED oboru, pod který studenti spadají³. Rozložení pohlaví studentů podle oboru a úrovně studia je možné nalézt v grafu č. 7.

Obdobně jako na agregované úrovni, ve všech oborech s výjimkou technických věd v současné době mezi studenty ženy mírně převažují nad muži. Zpravidla také platí, že na doktorském studiu je převaha studentek mírně vyšší, než na nižších úrovních studia.

³Kódování bylo prováděno na základě [Frascati manuálu](#). Detailní popis metodiky je k nalezení v příloze.

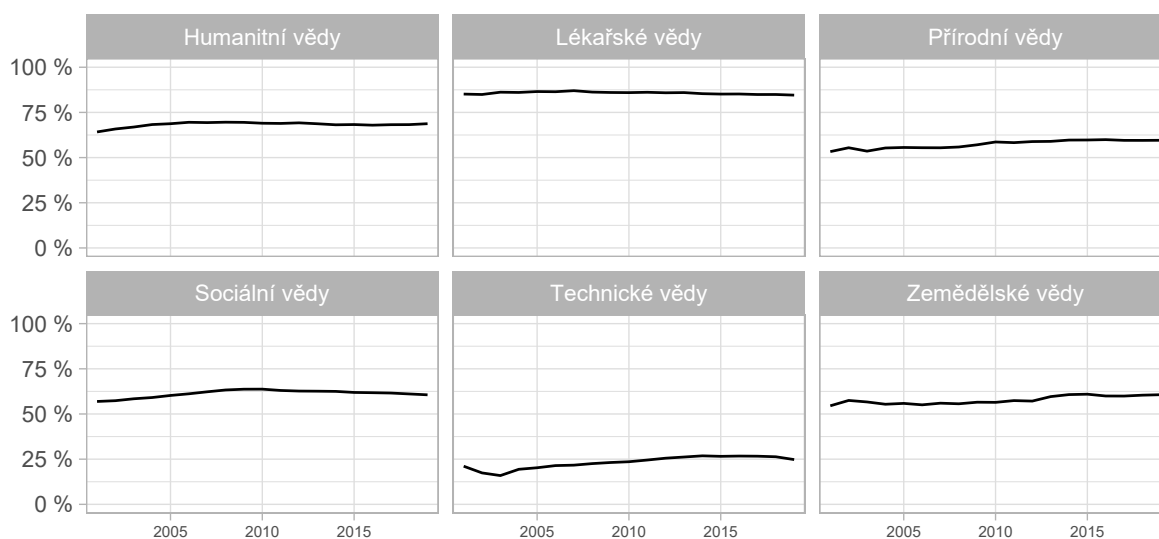
Obrázek 7: Pohlaví studentů podle úrovně a oboru studia v roce 2019

Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

Ze všech oborů svou strukturou nejvíce vybočují lékařské vědy, a to nadprůměrným podílem žen na magisterském stupni studia. Zatímco v lékařských vědách v roce 2019 tvořily ženy 68 % studentů magisterského stupně, v ostatních oborech to bylo pouze 58 %. Druhým, v určitém ohledu atypickým oborem jsou technické vědy. Ty jsou specifické tím, že podíl žen je zhruba stejný na všech úrovních studia. U ostatních oborů platí, že ženy převažují na magisterském a bakalářském stupni více než na tom doktorském.

Obrázek 8: Podíl žen v bakalářském studiu podle roku a oboru

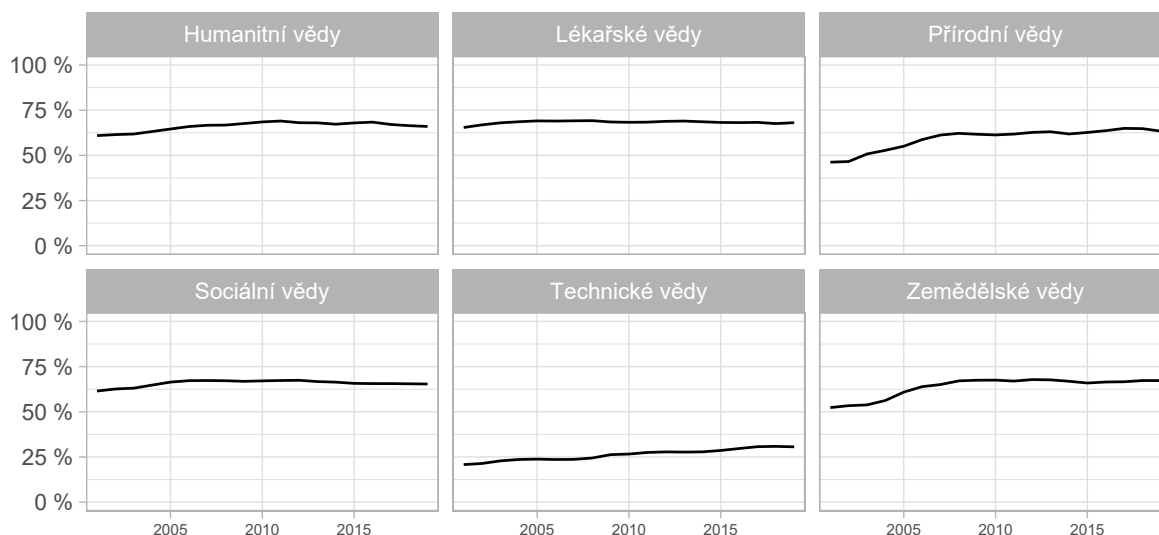

Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

V časovém srovnání podle oborů je zřejmé, že na bakalářském stupni zůstává situace od roku 2000 vcelku stabilní, jak je možné vidět v grafu č. 8. Jak již bylo zmíněno při pohledu na agregovaná data, v posledních pěti letech je možné pozorovat mírný nárůst podílu žen, a to zejména v technických a přírodních vědách, ale i ve všech ostatních oborech.

Situace je obdobná i na stupni magisterském, kde v posledních letech došlo ke změně v rozložení pohlaví ve prospěch žen, jak ukazuje graf č. 9. Za zmínku stojí zejména zemědělské a přírodní vědy, kde došlo k relativně velkému nárůstu podílu žen. Menší nárůst podílu žen zaregistrovaly také vědy technické.

Obrázek 9: Podíl žen v magisterském studiu podle roku a oboru

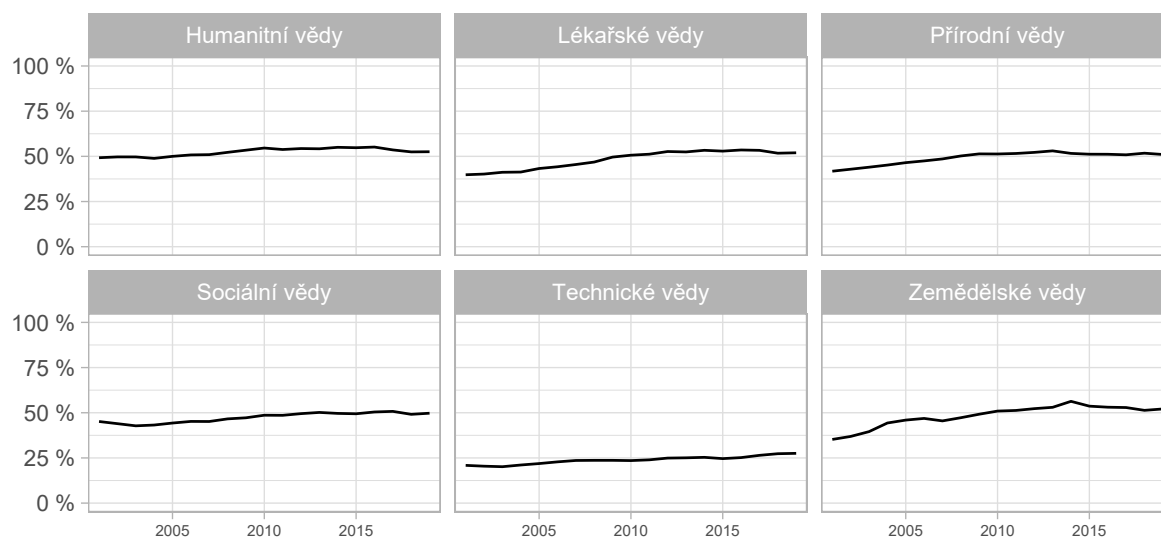

Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

Posledním stupněm studia je studium doktorské, jehož vývoj z hlediska zastoupení žen zobrazuje graf č. 10. Stejně jako u nižších stupňů i zde je možné pozorovat postupné navyšování podílu žen mezi studenty, tentokrát zejména ve vědách přírodních a zemědělských. V přírodních vědách tvořily v roce 2010 ženy 51 % studentů, v roce 2019 to bylo již 51 %. V zemědělských vědách se podíl žen mezi studenty doktorského studia zvýšil z 51 % v roce 2010 na 52 % v roce 2019.

Celkově je tedy možné konstatovat, že z hlediska zastoupení žen je situace napříč obory velmi podobná. Ve všech oborech je podíl mužů a žen mezi studenty vyrovnaný a v posledních letech podíl studentek zvolna roste.

Obrázek 10: Podíl žen v doktorském studiu podle roku a oboru

Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

4 Absolventi

- V roce 2019 ženy převažovaly mezi absolventy na bakalářském (61 %) a magisterském stupni (59 %), na doktorském stupni převažovali muži (56 %).
- Od roku 2001 vzrostl podíl žen mezi absolventy bakalářského studia z 51 % na 61 %. Obdobně vzrostl podíl žen na doktorském stupni z 32 % na 44 %. Podíl žen na magisterském stupni zůstal víceméně beze změn.
- Nejvíce žen absolvovalo studium lékařských věd, kde tvořily 87 % studujících na bakalářském stupni, 73 % na magisterském stupni a 56 % studujících na doktorském stupni.
- Největší převaha mužů byla mezi absolventy v technických vědách, kde tvořili 70 % bakalářských, 68 % magisterských a 74 % doktorských studentů.

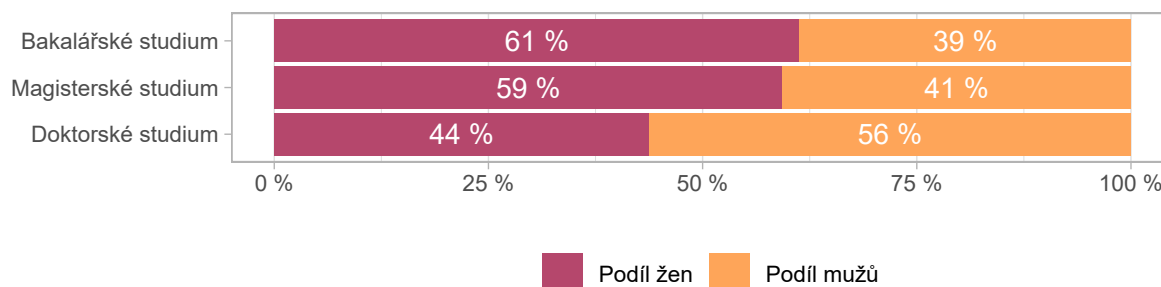
4.1 Absolventi agregovaně

Další sledovanou skupinou jsou po studujících osoby, které právě ukončily studium. Obdobně jako u studentů i data o počtech absolventů pocházejí z databáze Ministerstva školství, konkrétně Oddělení statistických výstupů a analýz⁴.

V roce 2019 pocházelo 51 % absolventů z bakalářského stupně, dalších 46 % představovali absolventi magisterského studia a 4 % absolvovala studium doktorské.

Zatímco podíl mužů a žen mezi studujícími v roce 2019 byl relativně vyvážený, u absolventů je již možné vidět větší rozdíly. Jak ukazuje graf 11, mezi absolventy bakalářského a magisterského studia jsou výrazně méně zastoupeni muži. Naopak, mezi absolventy studia doktorského jsou v tomto roce v menšině ženy.

Obrázek 11: Pohlaví absolventů podle úrovně studia v roce 2019

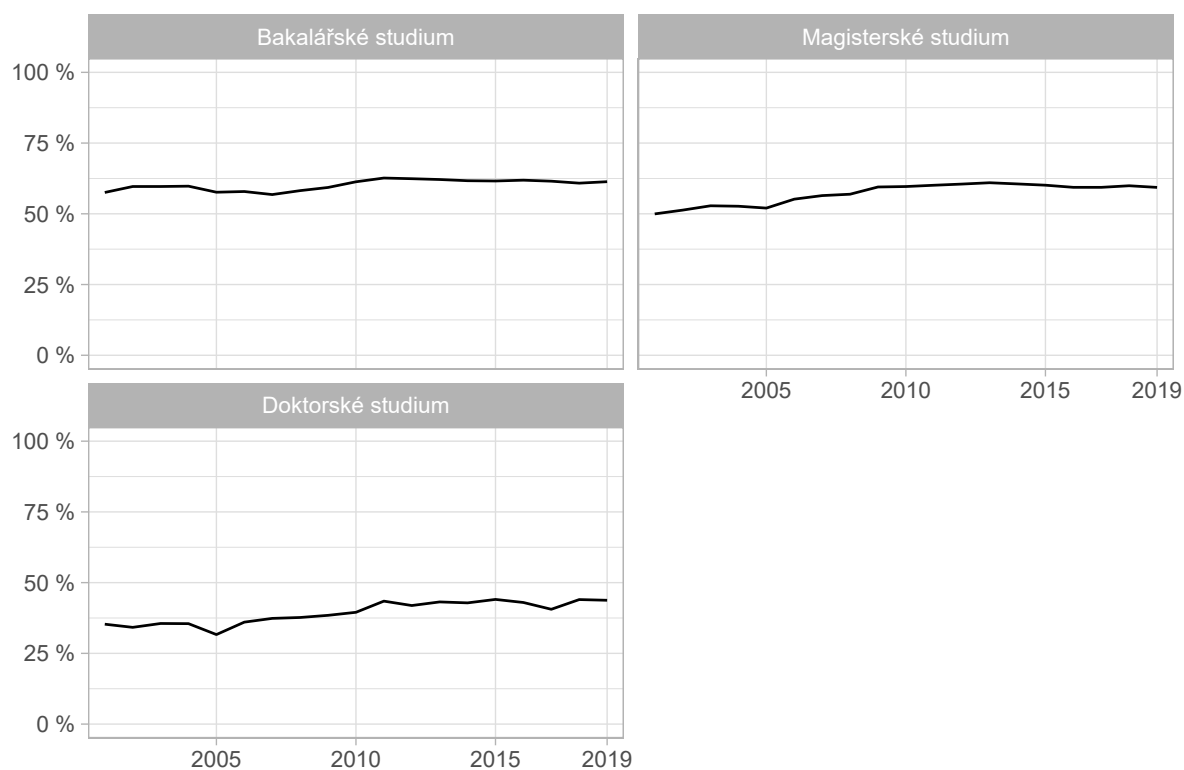
Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

Podíl mužů a žen je mezi absolventy méně stabilní v čase, než je tomu u studentů, nicméně ani zde není v posledních letech vidět silný trend. Podíl žen rostl zhruba do roku 2010, od kdy je stabilní. Detailnější pohled nabízí graf č. 12. Mezi roky 2001 a 2019 tvořily ženy v průměru 60 % všech absolventů bakalářského stupně. Nejvyšší podíl žen ve sledovaném období byl 63 %, nejnižší poté 57 %.

Na magisterském stupni studia tvořily ženy v průměru 57 % absolventů. Od roku 2001 bylo mezi magisterskými absolventy nanejvýš 61 % a nejméně 50 % žen. Mezi absolventy doktorského studia bylo ve sledovaném období v průměru 39 % žen s minimem 32 % a maximem 44 %.

⁴ Databáze Oddělení statistických výstupů a analýz MŠMT: https://dsia.msmt.cz/vystupy/vu_vs.html

Obrázek 12: Podíl žen podle stupně studia

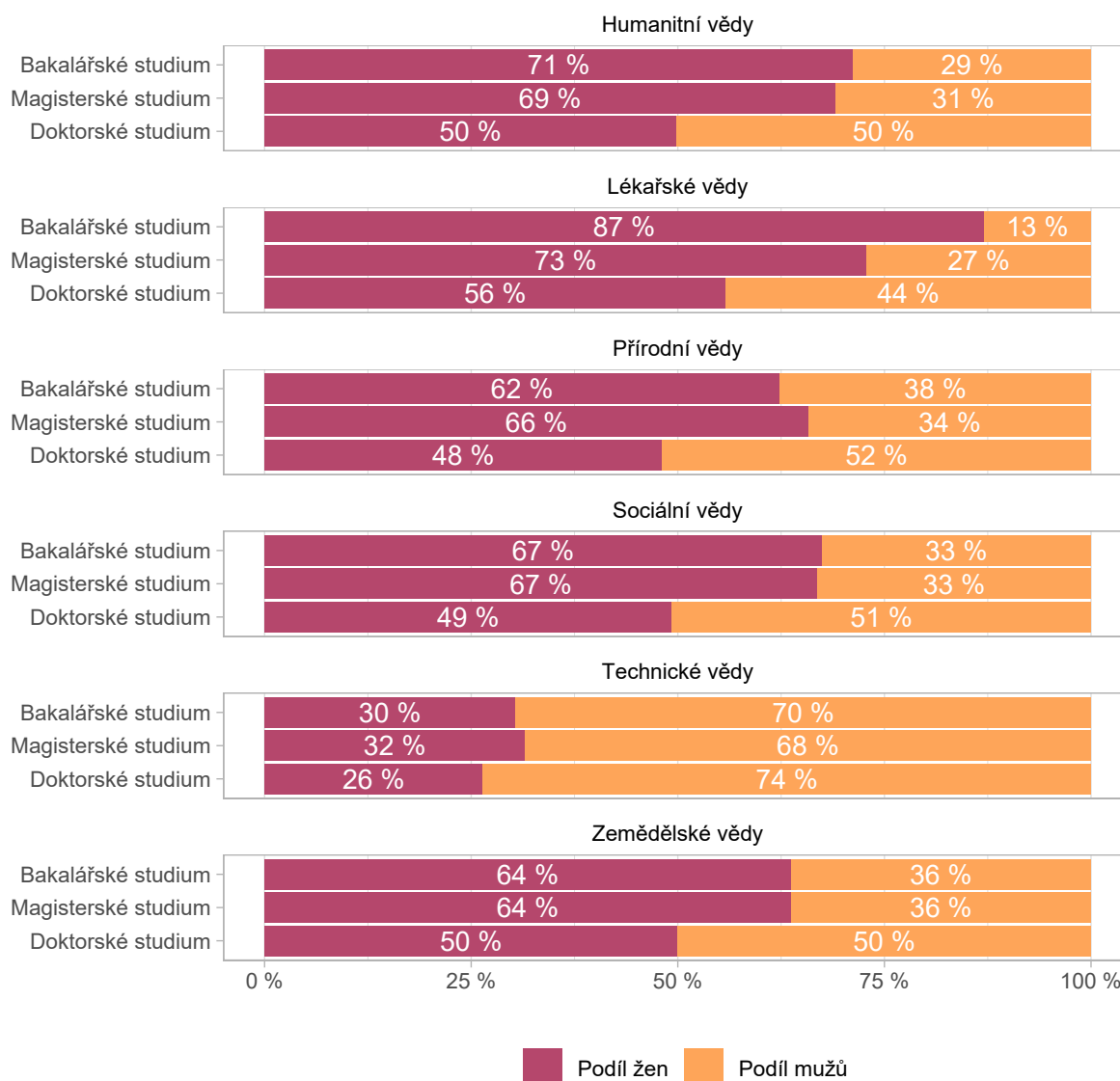
Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

4.2 Absolventi podle oboru

Dále se zaměříme na složení absolventů z hlediska studovaných oborů. Rozložení pohlaví studentů podle oboru a úrovně studia je možné nalézt v grafu č. 13.

Z grafu č. 13 jsou patrné velmi výrazné rozdíly napříč obory. Stejně jako na agregované úrovni u všech oborů je podíl žen na bakalářském a magisterském stupni studia vyšší než na stupni doktorském. Konkrétní míra zastoupení žen a mužů se ale oborově liší.

Obrázek 13: Pohlaví absolventů podle úrovně a oboru studia v roce 2019

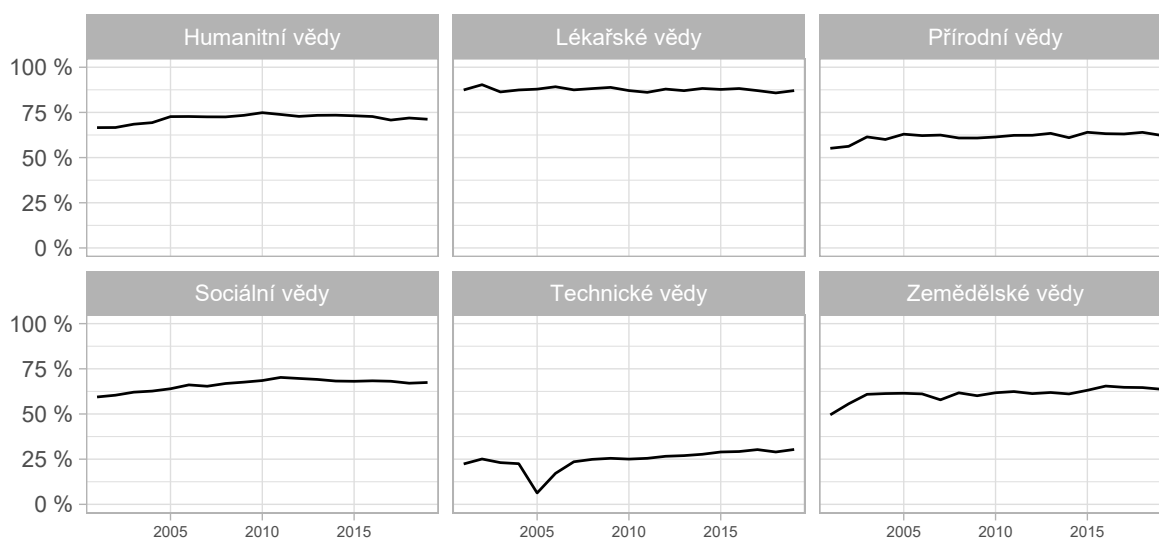
Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

První skupinu oborů jsou humanitní a lékařské vědy, ve kterých tvoří ženy více než tři čtvrtiny absolventů na bakalářském a magisterském stupni. Na doktorském stupni je potom podíl mužů a žen u těchto dvou oborů vyrovnaný.

Dále jsou zde přírodní, sociální a zemědělské vědy, ve kterých tvoří ženy zhruba dvě třetiny absolventů bakalářského a magisterského studia. Na doktorském stupni je potom podíl mužů a žen a vyrovnaný.

Specifickým oborem jsou technické vědy, ve kterých silně převažují muži na všech úrovních studia, a to zhruba v poměru dva muži na jednu ženu.

Obrázek 14: Podíl žen mezi absolventy bakalářského studia podle roku a oboru

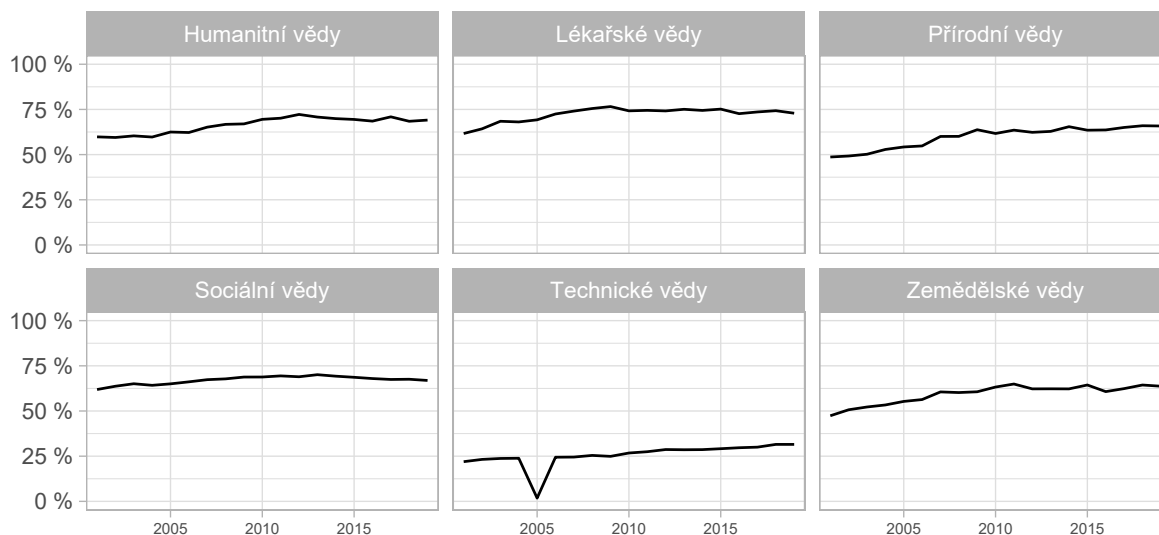

Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

Vývoj podílu žen mezi absolventy bakalářského studia zobrazuje graf č. 14. Jak je vidět, mírný nárůst v počtu žen zaznamenaly mezi lety 2001 a 2019 sociální, zemědělské a technické vědy. Zbylé obory žádný výrazný trend nevykazují.

Vývoj v čase na magisterském stupni studia zobrazuje graf č. 15. Jak je možné vidět, ve všech oborech došlo k nárůstu žen mezi absolventy magisterského studia.

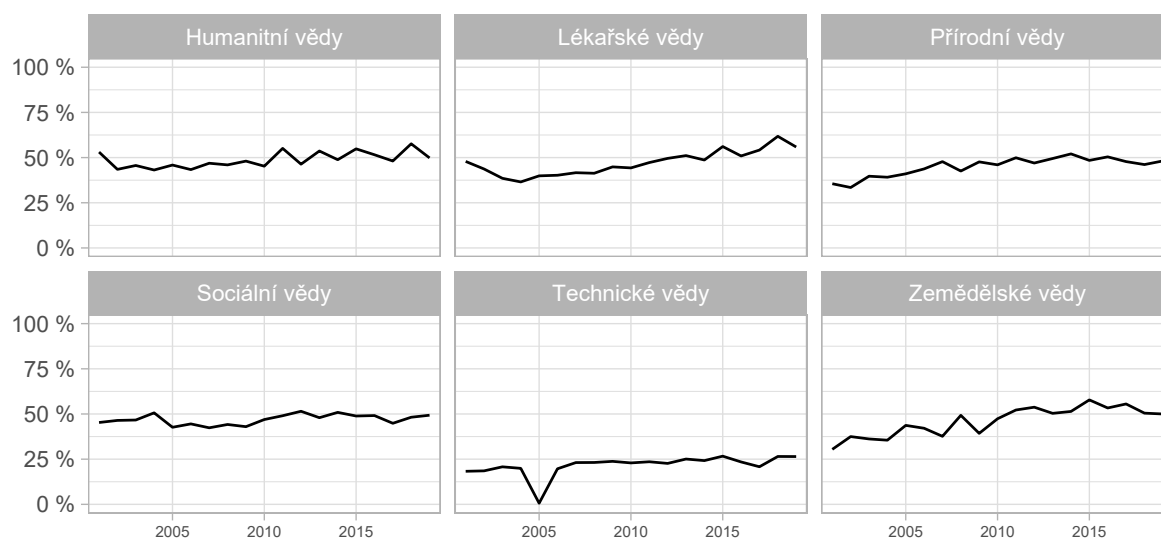
Obrázek 15: Podíl žen mezi absolventy magisterského studia podle roku a oboru

Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

Posledním stupněm studia je doktorské studium (graf č. 16. Na tomto stupni dochází k nejvyšším meziročním změnám, pravděpodobně v důsledku nízkého celkového počtu osob. Celkově se zdá, že na tomto stupni studia došlo ke zvýšení podílu žen u všech vědních oborů.

Obrázek 16: Podíl žen mezi absolventy doktorského studia podle roku a oboru

Zdroj dat: Ministerstvo školství (Oddělení statistických výstupů a analýz)

5 Akademičtí pracovníci

- Ženy v roce 2019 tvořily 36 % vysokoškolských akademiků, což je srovnatelné s 35 % v roce 2010.
- Nejvíce žen bylo mezi akademiky zaměstnáno na pozici lektorek (58 %), nejméně poté bylo profesorek (16 %).
- Průměrná měsíční hrubá mzda vysokoškolských akademiků v roce 2019 byla 57 tisíc Kč, přičemž u mužů to bylo 61 tisíc Kč a u žen 49 tisíc Kč.
- Nejvýraznější gender pay gap byl mezi pedagogy (20 %), nejmenší mezi profesory (10 %). V obou případech byl rozdíl ve prospěch mužů.
- Nejvyšší podíl žen mezi akademickými pracovníky byl v sociálních vědách (45 %), nejnižší poté v technických (23 %).

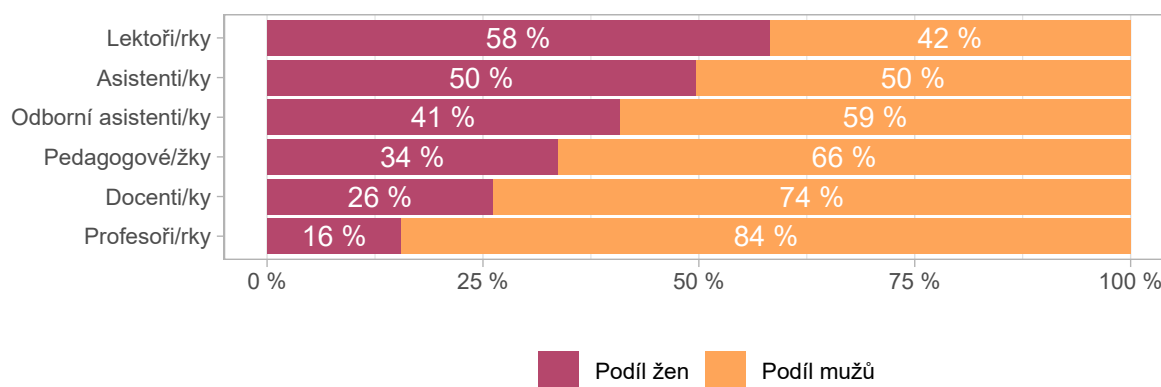
5.1 Akademičtí pracovníci agregovaně

Tato kapitola je věnovaná akademickým pracovníkům a pracovnícím vysokých škol. Zdrojem informací o akademických pracovnících vysokých škol je Statistická ročenka školství MŠMT, sekce Zaměstnanci a mzdové prostředky. Data z Ministerstva školství byla stejně jako u studentů a absolventů klasifikována na základě příslušnosti akademiků k fakultě. Podíly mužů a žen jsou vypočteny na základě průměrného evidenčního počtu přepočteného⁵.

V roce 2019 bylo 7 % akademiků na úrovni asistentů a 5 % na úrovni lektorů. Pedagogové tvořili 4 % akademických úvazků a odborní asistenti 51 %. Docenti tvořili 22 % všech akademiků a profesori potom zbylých 11 % celku.

Celkově bylo v roce 2019 mezi akademickými pracovníky na vysokých školách 36 % žen (oproti 35 % v roce 2010). Detailnější pohled na složení akademických pracovníků je možné nalézt v grafu č. 17. Z něj je možné vidět, že ženy jsou nejvíce zastoupeny na nižších akademických pozicích. Ženy tvoří 58 % lektorů a 50 % asistentů. Naopak, nejméně žen najdeme na nejvyšších akademických pozicích. Mezi docenty nalezneme 26 % žen, a mezi profesory pouze 16 % žen.

Obrázek 17: Pohlaví podle akademického titulu v roce 2019

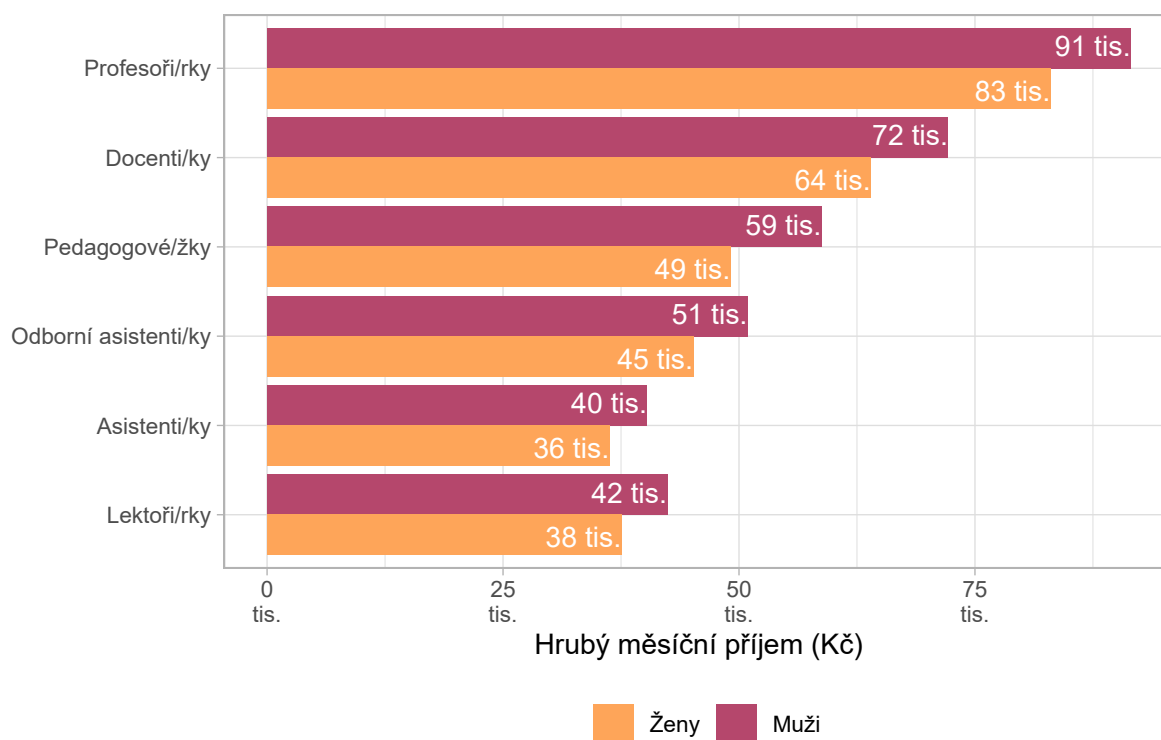
Zdroj dat: Statistická ročenka Ministerstva školství (Zaměstnanci a mzdové prostředky)
Data počítané z průměrného evidenčního počtu přepočteného

Druhá část této podkapitoly je věnována mzdám. Graf č. 18 zobrazuje hrubou měsíční mzdu akademiků zaměstnaných na vysokých školách podle akademické pozice. Hodnoty představují vážený průměr napříč pracovišti vysokých škol. Průměr je vážen podle průměrného evidenčního počtu přepočteného, čímž je vzato

⁵Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách podle délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou (plnou) pracovní dobu. Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách (čtvrtletní) je vypočten jako aritmetický průměr z (příslušných tří) měsíčních průměrných počtů. Více viz stránky https://www.czso.cz/csu/czso/1-pmz_m

v potaz nerovnoměrné rozdělení mužů a žen napříč pracovišti a pozicemi. Celkově činila v roce 2019 průměrná hrubá měsíční mzda vysokoškolských akademiků 57 223 Kč, přičemž průměrná mzda mužů byla 61 907 Kč a průměrná mzda žen 48 835 Kč.

Obrázek 18: Mzdy mužů a žen podle akademické pozice

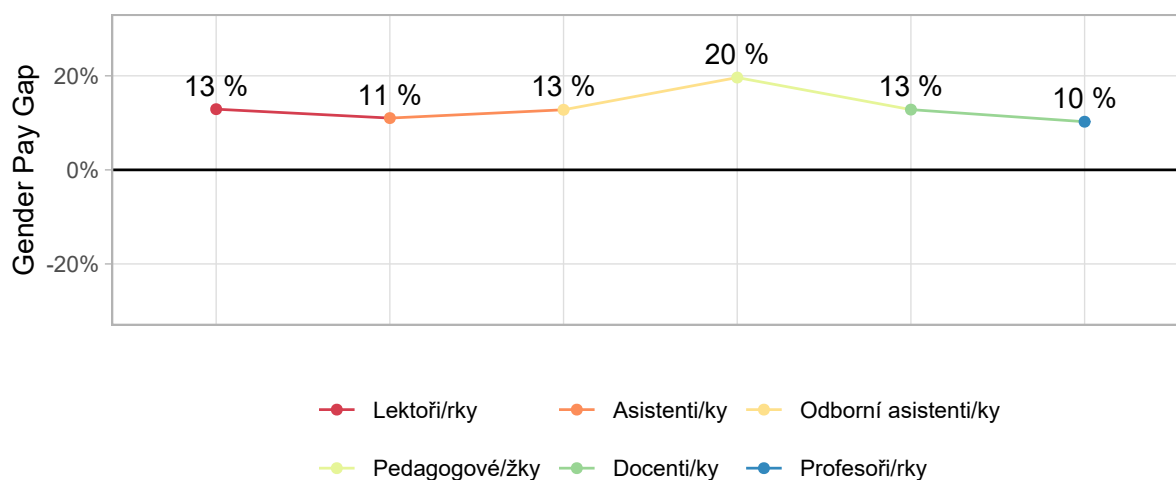

Zdroj dat: Statistická ročenka Ministerstva školství (Zaměstnanci a mzdové prostředky)
Data počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného

Podle očekávání průměrná mzda roste s akademickou pozicí. Nejvyšší mzdu měli profesoři (91 494 Kč) a profesorky (82 996 Kč). Naopak nejnižší měsíční mzdu měli asistenti (40 252 Kč) a asistentky (36 259 Kč). Standardním ukazatelem mzdových rozdílů mezi muži a ženami je takzvaný gender pay gap⁶. Celkový gender pay gap, který představuje srovnání všech akademiků na veřejných školách vůči všem akademičkám, v roce 2019 činil 27 %. Kromě toho je možné dívat se na gender pay gap pro jednotlivé akademické pozice. Největší rozdíly ve mzdách na vysokých školách jsou mezi pedagogy a pedagožkami (20 %), naopak nejmenší rozdíly mezi profesory a profesorkami (10 %). Přehled mzdových rozdílů pro jednotlivé akademické pozice je zobrazen v grafu č. 19.

⁶Gender pay gap je zde počítán jako $100 * \left(\frac{\text{průměrná mzda mužů}}{\text{průměrná mzda žen}} - 1 \right)$. Výsledné číslo je procentuálním rozdílem mezi příjmy obou skupin. Pozitivní čísla reprezentují rozdíl ve prospěch mužů, negativní ve prospěch žen.

Obrázek 19: Gender pay gap podle akademické pozice

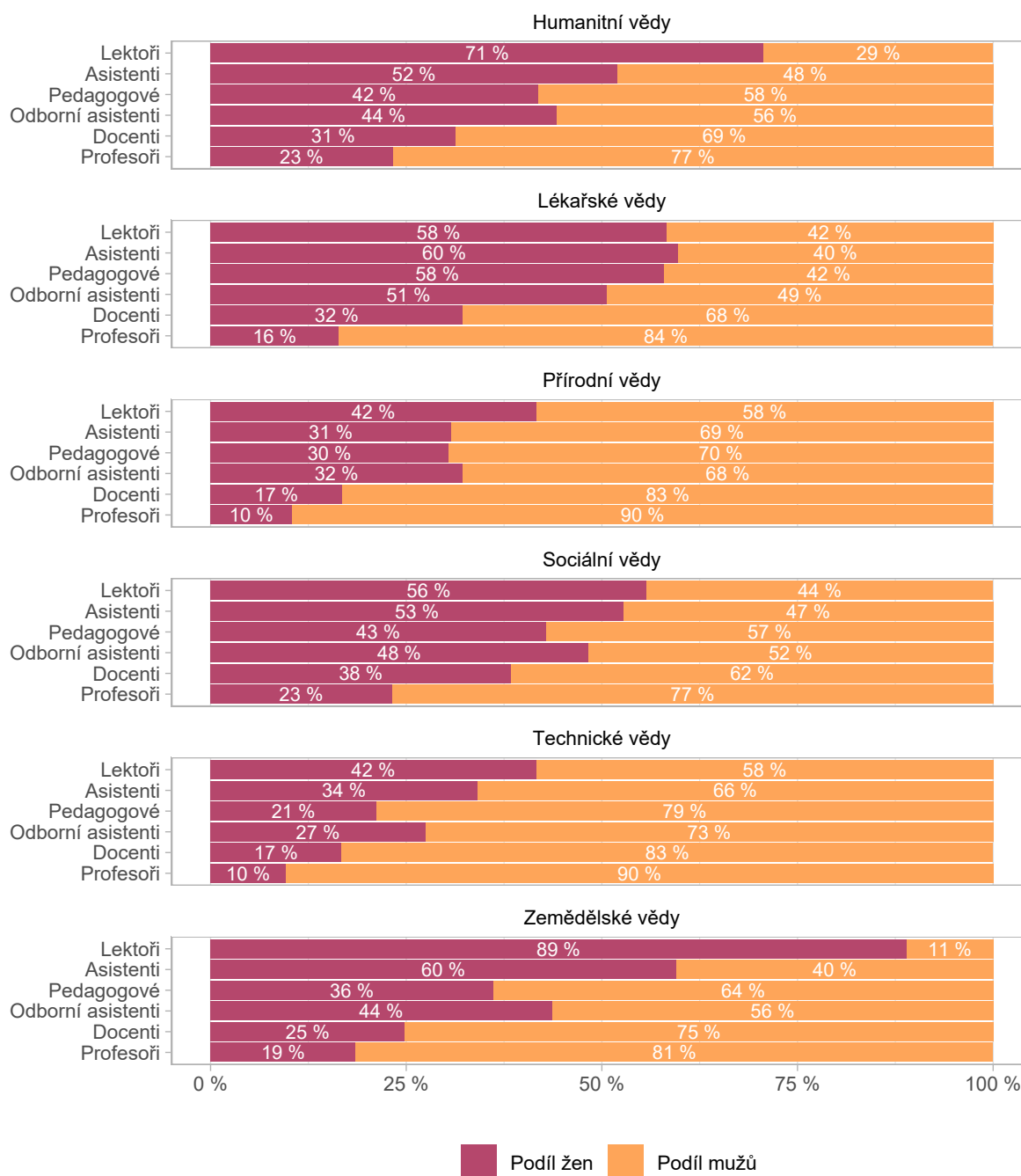

Zdroj dat: Statistická ročenka Ministerstva školství (Zaměstnanci a mzdové prostředky)
 Data počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného
 Pozitivní hodnoty na vertikální ose vyjadřují rozdíly ve prospěch mužů, negativní ve prospěch žen.

5.2 Akademičtí pracovníci podle oborů

Zastoupení žen na specifických akademických pozicích se liší v závislosti na výzkumném oboru, jak ukazuje graf č. 20. U všech oborů platí, že jsou zastoupeny primárně na nižších úrovních akademického žebříčku a naopak jsou v silné menšině mezi docenty a profesory.

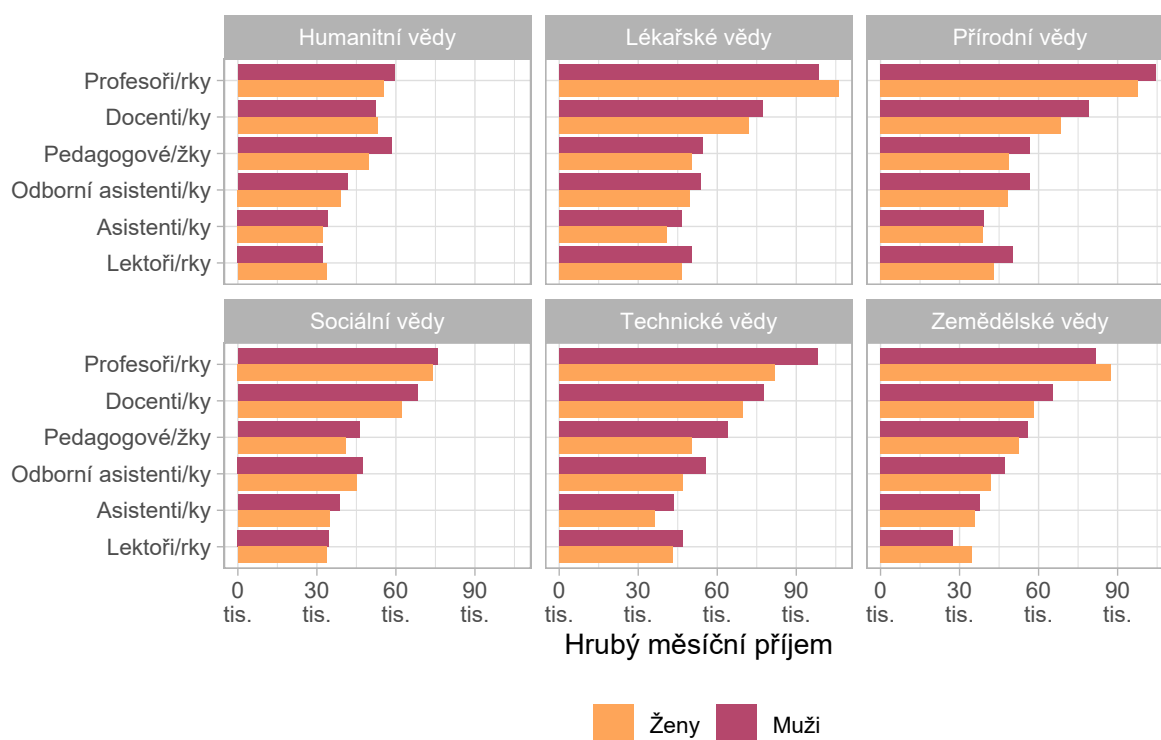
Obrázek 20: Akademici podle pohlaví, titulu a oboru v roce 2019

Zdroj dat: Statistická ročenka Ministerstva školství (Zaměstnanci a mzdové prostředky)
Data počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného

V roce 2019 měly v průměru nejvyšší mzdy přírodní vědy, zatímco nejnižší průměrné mzdy byly v humanitních vědách. Konkrétněji, v přírodních vědách byla v tomto roce průměrná mzda 66 602 Kč, v humanitních vědách 44 065 Kč, v sociálních vědách 51 722 Kč, v technických vědách 64 023 Kč, v lékařských vědách 61 624 Kč a nakonec v zemědělských vědách byla průměrná mzda 53 894 Kč. Detailnější rozbor mezd podle akademických pozic je k vidění v grafu č. 21.

Obrázek 21: Mzdy mužů a žen podle oboru a akademické pozice

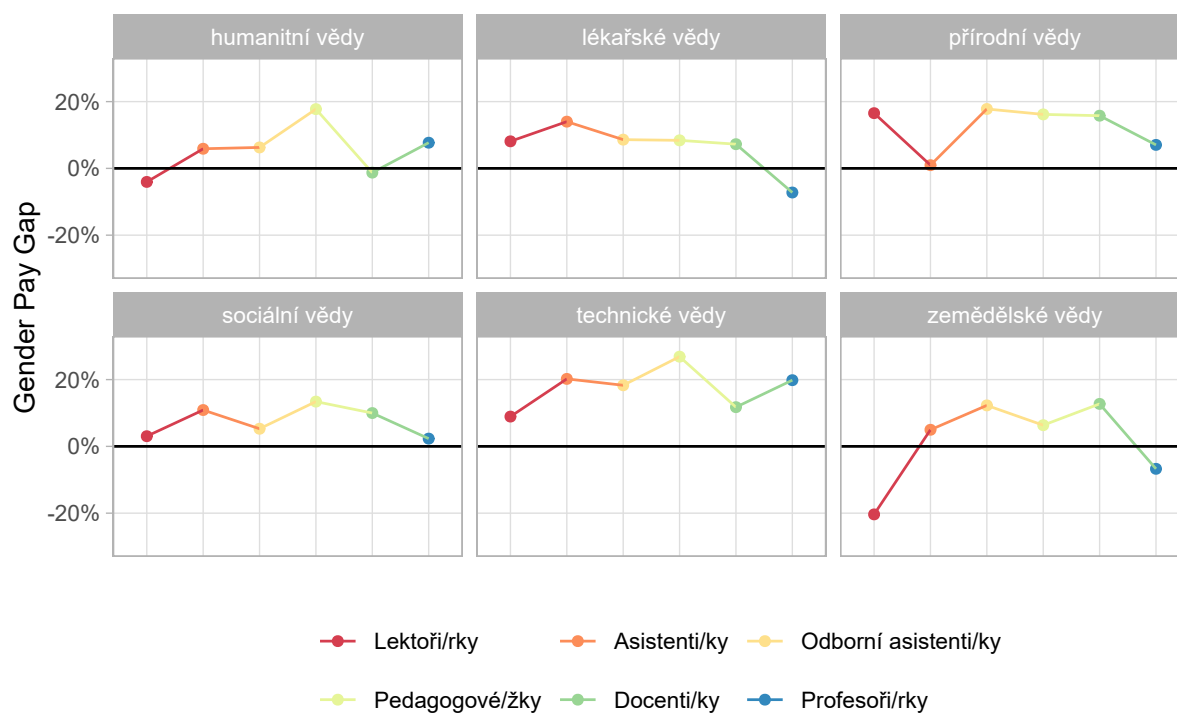

Zdroj dat: Statistická ročenka Ministerstva školství (Zaměstnanci a mzdové prostředky)
Data počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného

Rozdíly v hrubých měsíčních mzdách, tedy gender pay gap⁷, podle pozice a oboru jsou zobrazeny v grafu č. 22. 2019 byl v přírodních vědách, nejnižší poté v humanitních vědách. Celkově byl v přírodních vědách v roce 2019 gender pay gap 31 %, v humanitních vědách 12 %, v sociálních vědách 14 %, v technických vědách 30 %, v lékařských 25 % a v zemědělských vědách byl gender pay gap 22 %. Detailní rozbor rozdílů v příjmech nejen podle oboru, ale i podle pozice je k vidění v grafu č. 22. Jak je zřejmé, na většině pozic mají muži vyšší příjmy než ženy.

⁷Gender pay gap je zde počítán jako $100 * \left(\frac{\text{průměrná mzda mužů}}{\text{průměrná mzda žen}} - 1 \right)$. Výsledné číslo je procentuálním rozdílem mezi příjmy obou skupin. Pozitivní čísla reprezentují rozdíl ve prospěch mužů, negativní ve prospěch žen.

Obrázek 22: Gender pay podle oboru a akademické pozice

Zdroj dat: Statistická ročenka Ministerstva školství (Zaměstnanci a mzdové prostředky)

Data počítané z průměrného evidenčního počtu přepočteného

Pozitivní hodnoty na vertikální ose vyjadřují rozdíly ve prospěch mužů, negativní ve prospěch žen.

6 Výzkumníci

- Ženy v roce 2019 tvořily 24 % výzkumníků.
- Podíl mužů a žen mezi výzkumníky se od roku 2005 výrazně nezměnil (ženy představovaly 26 % výzkumníků v roce 2005 a 24 % v roce 2019).
- Nejvíce žen ve výzkumných pozicích bylo zaměstnáno v soukromém neziskovém sektoru (49 %), nejméně poté v podnikatelském sektoru (13 %).
- Ženy byly mezi výzkumníky nejvíce zastoupeny v lékařských vědách (49 %), nejméně poté v technických vědách (12 %).
- Podíl mužů a žen mezi výzkumníky zůstává neměnný v čase napříč všemi obory.
- Nejvíce žen ve výzkumných pozicích bylo zaměstnáno v soukromém neziskovém sektoru (49 %), ve kterém je zaměstnáno zhruba 0,3 % výzkumníků. Nejméně poté v podnikatelském sektoru (13 %), který zaměstnává zhruba 56 % výzkumníků.

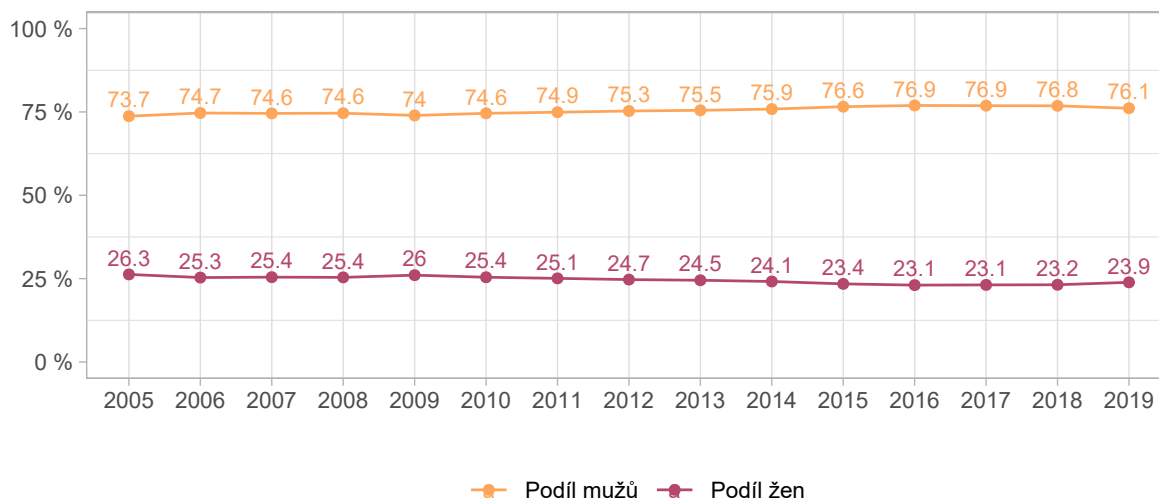
6.1 Výzkumníci agregovaně

V této části se zaměříme na pracovníky a pracovnice v oblasti výzkumu a vývoje samotné. Data o výzkumnících pocházejí z Českého statistického úřadu, konkrétně ze sekce Ukazatele výzkumu a vývoje.

V roce 2019 tvořily ženy 24 % z celku výzkumných pracovníků. Pro srovnání, v roce 2019 to bylo 25 %.

Graf č. 23 zobrazuje vývoj podílu mužů a žen mezi výzkumníky od roku 2005 a je z něj patrné, že podíl mužů a žen je v čase je stabilní.

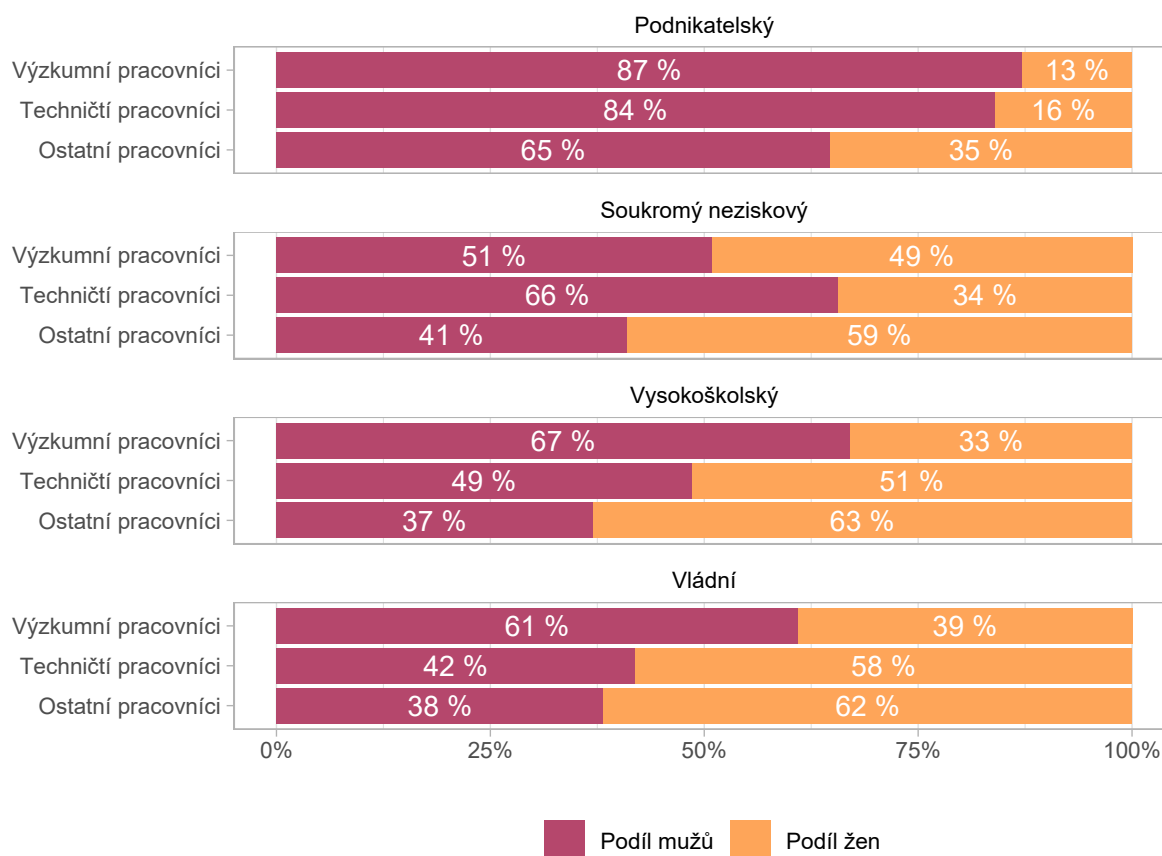
Obrázek 23: Výzkumníci podle pohlaví a roku

Zdroj dat: Český statistický úřad (Ukazatele výzkumu a Vývoje)
Data počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného

Dále je možné se na rozložení mužů a žen mezi výzkumníky podívat v kontextu sektorů pracovního trhu. Tuto informaci přináší graf č. 24, ze kterého je možné vidět, že ženy bychom mezi výzkumníky našli nejčastěji v soukromém neziskovém sektoru (který zaměstnává 0,3 % výzkumníků) a vládním sektoru (ve kterém je zaměstnáno 19 % výzkumníků). Naopak, v podnikatelském sektoru, v němž v roce 2019 pracovalo 56 % výzkumníků, jsou v silné převaze muži.

Obrázek 24: Výzkumní pracovníci podle pohlaví a sektoru v roce 2019

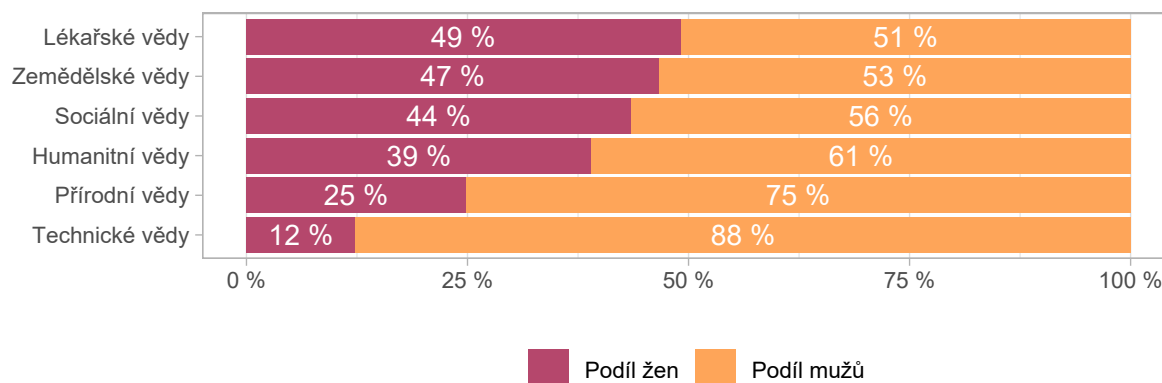

Zdroj dat: Český statistický úřad (Údaje o výzkumu a vývoji)
Data počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného

6.2 Výzkumníci podle oborů

Z grafu č. 25 je patrné, že rozložení mužů a žen mezi výzkumníky se liší v závislosti na oboru. V lékařských a zemědělských vědách je podíl mužů a žen vcelku vyrovnaný s mírnou převahou žen. V sociálních a přírodních vědách je situace obdobná, ale s velmi mírnou převahou mužů. Naproti tomu výzkum v přírodních a technických vědách, které zaměstnávají dvě třetiny všech výzkumníků v ČR, se zdá být do velké míry mužskou záležitostí.

Obrázek 25: Výzkumníci podle pohlaví a oboru v roce 2019

Zdroj dat: Český statistický úřad (Ukazatele výzkumu a Vývoje)
Data počítaná z průměrného evidenčního počtu přepočteného

V humanitních vědách jsou ženy silně zastoupeny na pozici lektorek. U asistentů je podíl mužů a žen vyrovnaný, zatímco u pedagogů a odborných asistentů jsou muži v mírné přesile. Mezi docenty a profesory najdeme primárně muže.

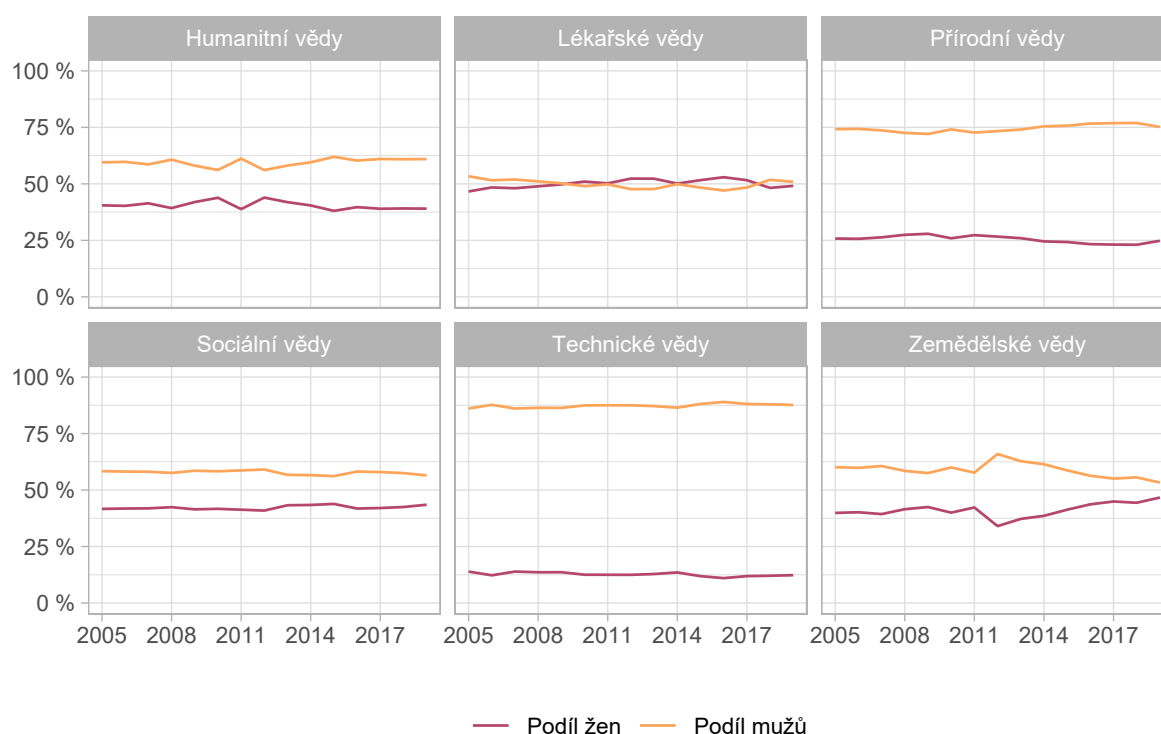
Silnou převahu mají ženy mezi lektory také v zemědělských vědách, kde mají mírnou převahu také mezi asistenty. Naopak mezi pedagogy, odbornými asistenty, docenty i profesory převažují v zemědělských vědách muži.

Pro lékařské vědy byla v roce 2019 typická mírná převaha žen mezi lektory, asistenty i pedagogy. Situace je vyrovnaná u odborných asistentů a muži převažují mezi docenty a profesory.

Obdobná je i situace u sociálních věd, kde je podíl mužů a žen vyrovnaný u asistentů a odborných asistentů. Ženy zde mírně převažují u lektorů, zatímco muži mají mírnou převahu mezi pedagogy. A stejně jako platí pro ostatní obory, i v sociálních vědách tvoří drtivou většinu docentů a profesorů muži.

Poslední dva obory, tedy technické a přírodní vědy, jsou specifické tím, že muži znatelně převažují na všech úrovních akademického žebříčku. I zde platí, že ženy nalezneme především mezi lektory a naopak muži silně dominují mezi docenty a profesory.

Obrázek 26: Výzkumníci podle pohlaví, oboru a roku

Zdroj dat: Český statistický úřad (Ukazatele výzkumu a Vývoje)
Data počítané z průměrného evidenčního počtu přepočteného

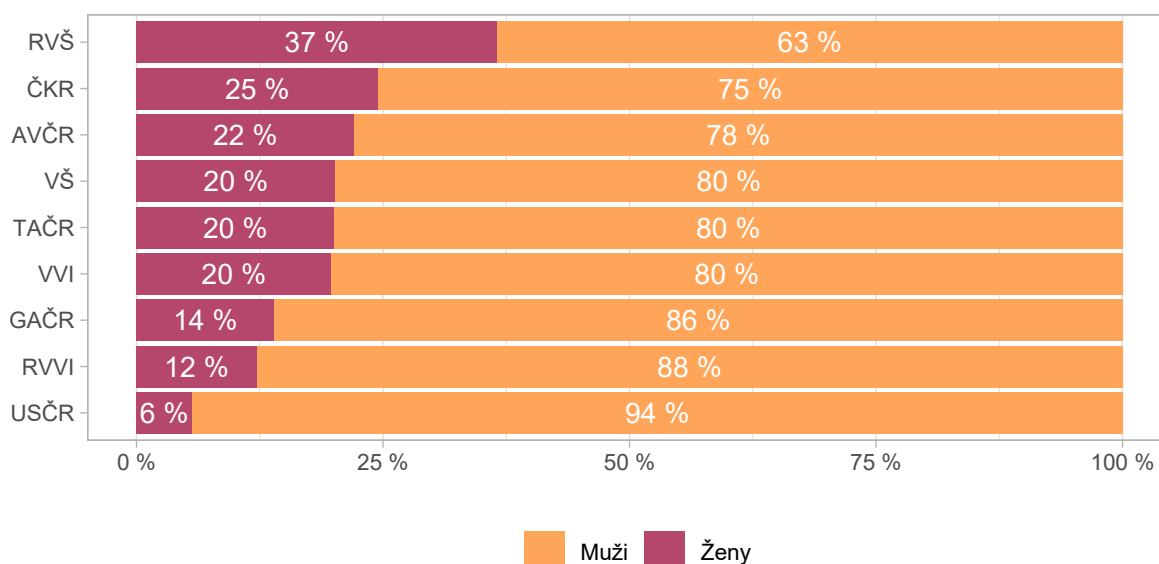
Vývoj podílu mužů a žen u výzkumníků mezi roky 2001 a 2019 zobrazuje graf č. 26. Jak je z něj patrné, složení jednotlivých oborů je relativně stabilní, přesto ale najdeme jisté změny. V přírodních vědách došlo k mírnému nárůstu podílu mužů mezi výzkumníky. Dále, v humanitních a zemědělských vědách je genderové složení výzkumníků velmi vyrovnané a nedošlo ke změně v tom, která skupina převažovala. Situace v ostatních oborech se za poslední roky příliš nezměnila.

7 Řídící pozice

- Ženy v roce 2019 tvořily 21 % osob na vedoucích pozicích v institucích zaměřených na vědu, výzkum a inovace.
- Nejvyšší podíl žen ve vedoucích pozicích byl v Radě vysokých škol (37 %), naopak nejnižší v Učené společnosti České republiky (6 %).

Tato kapitola je věnována genderovému složení na vedoucích pozicích výzkumných organizací. Data pro tuto kapitolu byla získána z webových stránek a výročních zpráv jednotlivých organizací. Celkově je v této kapitole analyzováno 9 typů institucí⁸, v rámci kterých bylo v roce 2019 zaměstnáno 6 035 osob ve vedoucích pozicích. Z toho počtu tvořili 21 % ženy. Zbytek kapitoly je věnován detailnějšími popis jednotlivých institucí. Vzhledem k tomu, že počet osob ve vedoucích pozicích je obecně velmi nízký, jsou v grafech uvedeny kromě procent i absolutní počty osob v daném orgánu.

Obrázek 27: Podíl mužů a žen ve vedoucích pozicích akademických institucí

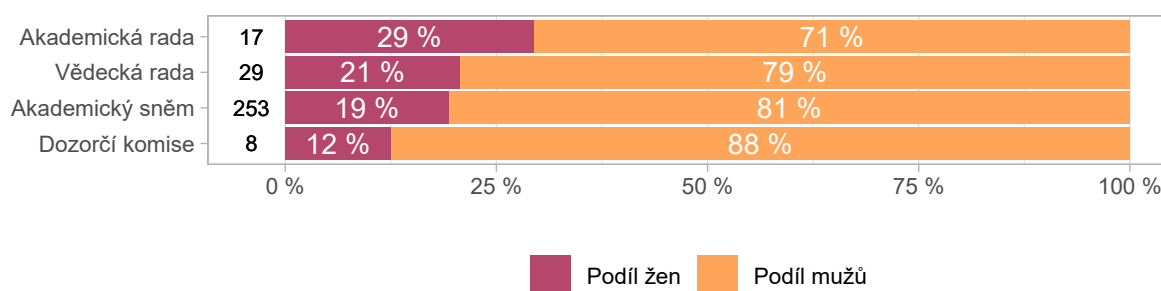

Akademie věd ČR

V první části se zaměříme na Akademii věd České republiky. Složení řídicích orgánů z hlediska pohlaví je možné vidět v grafu č. 28. Čísla ve sloupcích reprezentují absolutní hodnoty. Jak je vidět, ve všech řídicích orgánech převažují muži. Kromě orgánů zmíněných v grafu je součástí řídicích orgánů Akademie věd ČR také předseda. V roce 2019 byla předsedkyní Akademie věd ČR žena.

⁸Jedná se o Akademii věd ČR, Veřejné výzkumné instituce (tj. dílčí výzkumná pracoviště, knihovny, apod.) Vysoké školy, Grantovou agenturu ČR, Technologickou agenturu ČR, Radu pro vývoj, výzkum a inovace, Radu vysokých škol, Českou konferenci rektorů a Učenou společnost ČR.

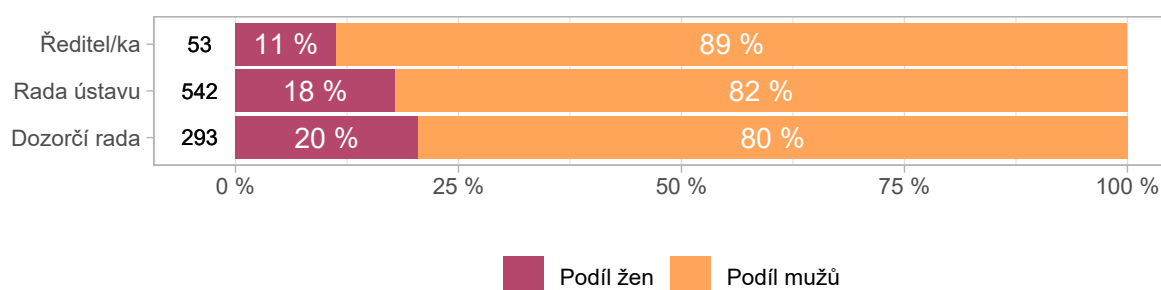
Obrázek 28: Podíl mužů a žen v hlavních orgánech AV ČR v roce 2019

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

Následující graf této sekce (č. 29) zobrazuje počty mužů a žen ve vedoucích pozicích na dílčích ústav Akademie věd ČR, konkrétně na pozicích ředitelů, členů rady ústavu a členů dozorčí rady ústavu.

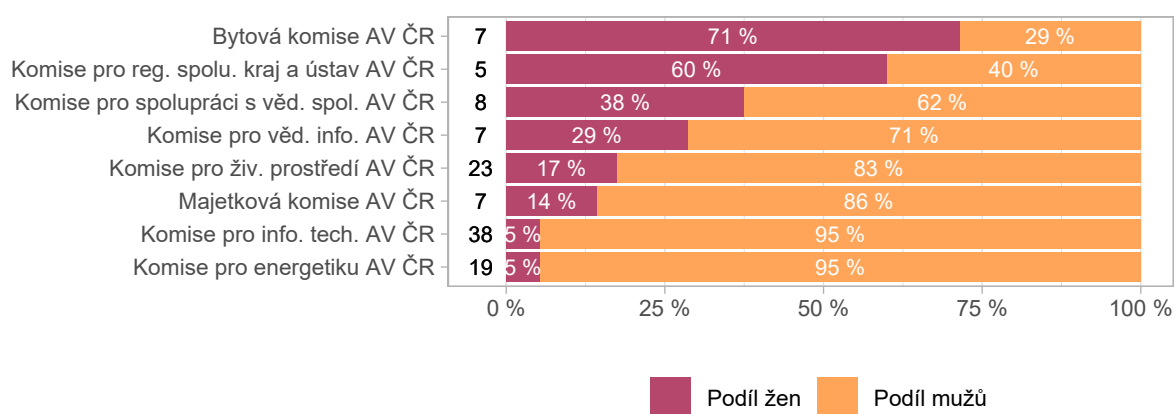
Obrázek 29: Podíl mužů a žen ve vedení ústavů AV ČR v roce 2019

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

Grafu č. 30 zobrazuje počty mužů a žen v odborných komisích Akademie věd a i zde je vidět, že ve většině skupin převažují muži.

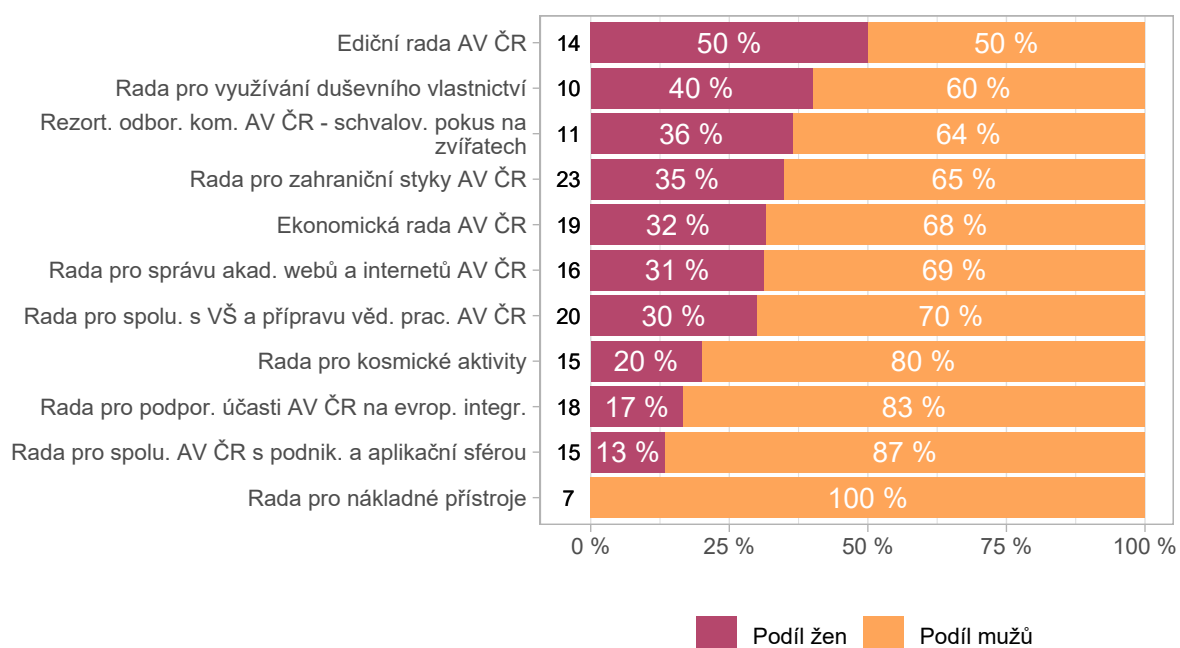
Obrázek 30: Podíl mužů a žen v odborných komisích AV ČR v roce 2019

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

Poslední kategorií orgánů ve vedení Akademie věd jsou odborné rady a rezorty, zobrazené v grafu č. 31. Stejně jako v předchozích dvou případech, i zde je převaha mužů.

Obrázek 31: Počty mužů a žen v radách a rezortech AV ČR v roce 2019

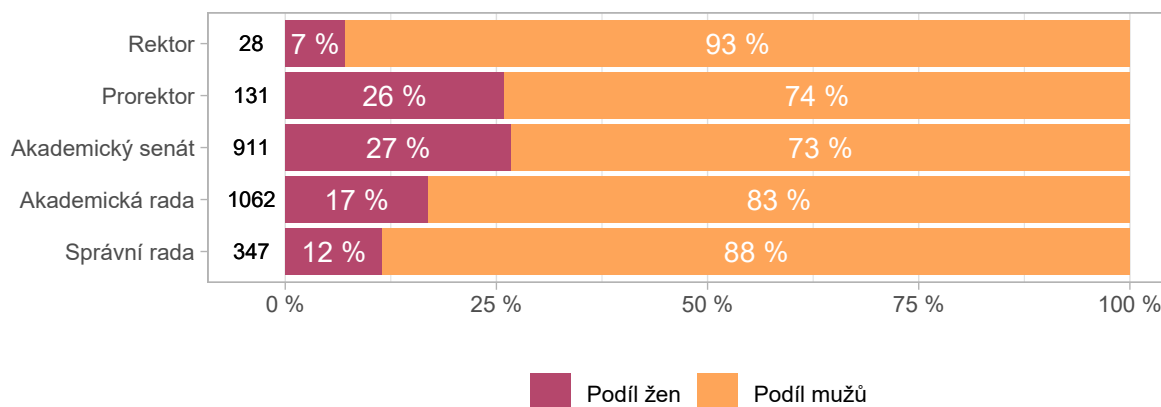

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

Vysoké školy

Graf č. 32 zobrazuje počty mužů a žen ve vedoucích orgánech vysokých škol v České republice. Jak je vidět, na vedení vysokých škol se podílejí primárně muži.

Obrázek 32: Podíl mužů a žen na vedoucích pozicích vysokých škol v roce 2019

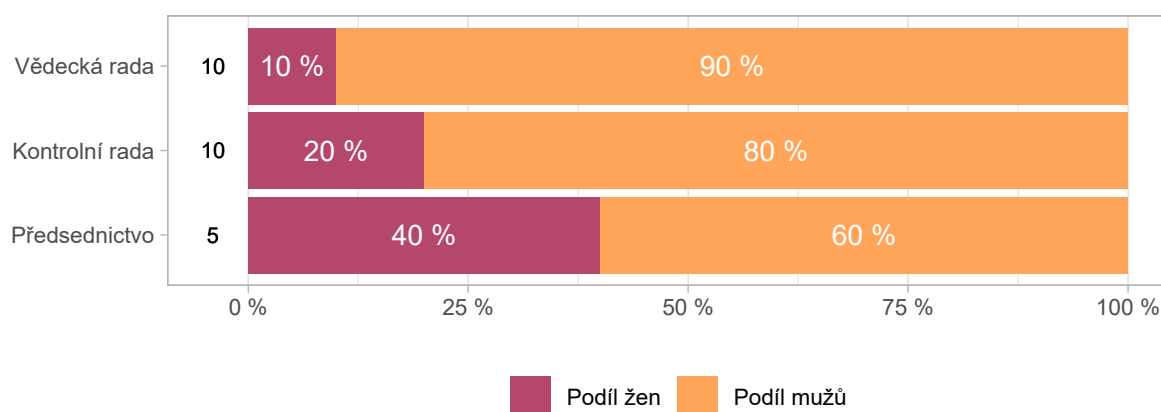
Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

Grantová agentura ČR

Tato sekce je věnována největší grantové agentuře v České republice, Grantové agentuře České republiky.

Složení jejích řídicích orgánů z hlediska počtu mužů a žen je možné vidět v grafu č. 33. Z něj je zřejmé, že v řídicích orgánech silně převažují muži. Předsedkyní agentury byla v roce 2019 žena.

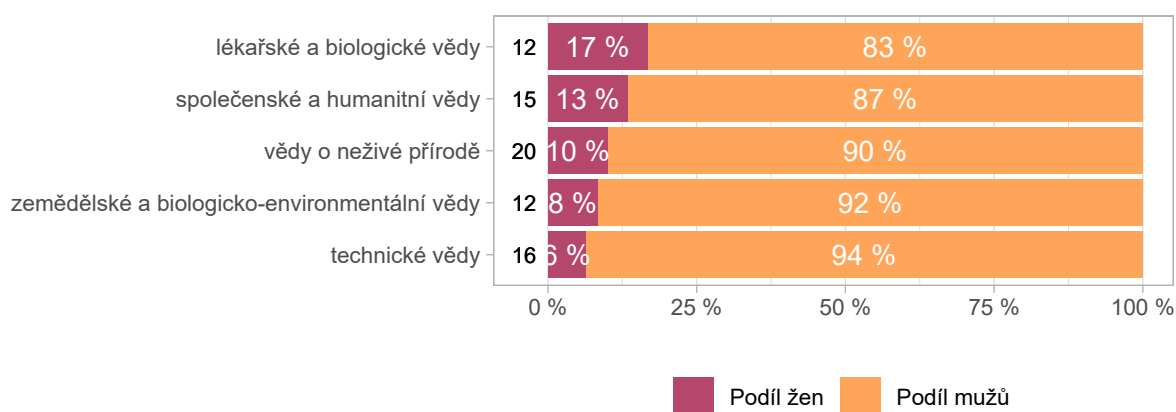
Obrázek 33: Počty mužů a žen v řídicích orgánech GA ČR v roce 2019

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu (data k 31.12.2017)

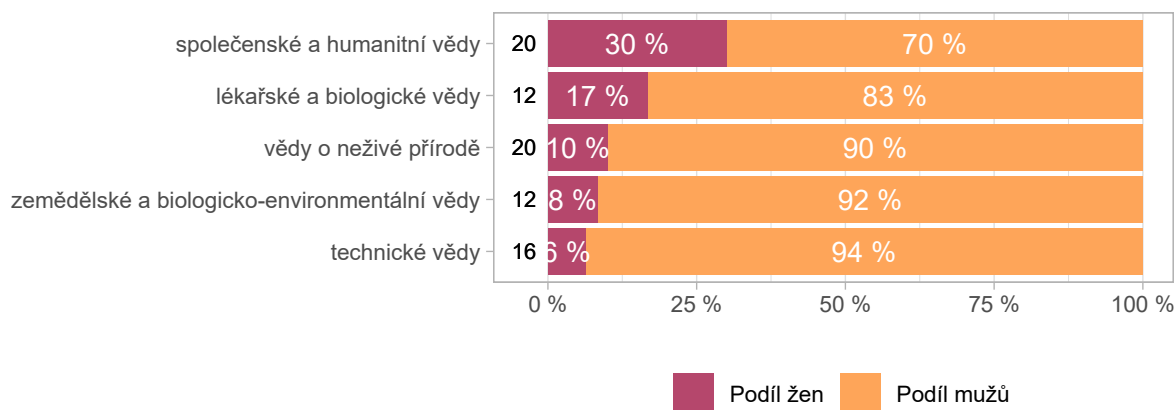
Graf č. 34 zobrazuje složení hodnoticích panelů agentury, ve kterých silně převažují muži. Obdobně, graf č. 35 zobrazuje složení panelových komisí, kde je situace podobná.

Obrázek 34: Počty mužů a žen v hodnoticích panelech GAČR v roce 2019

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu (data k 31.12.2017)

Obrázek 35: Počty mužů a žen v oborových komisích GAČR v roce 2019

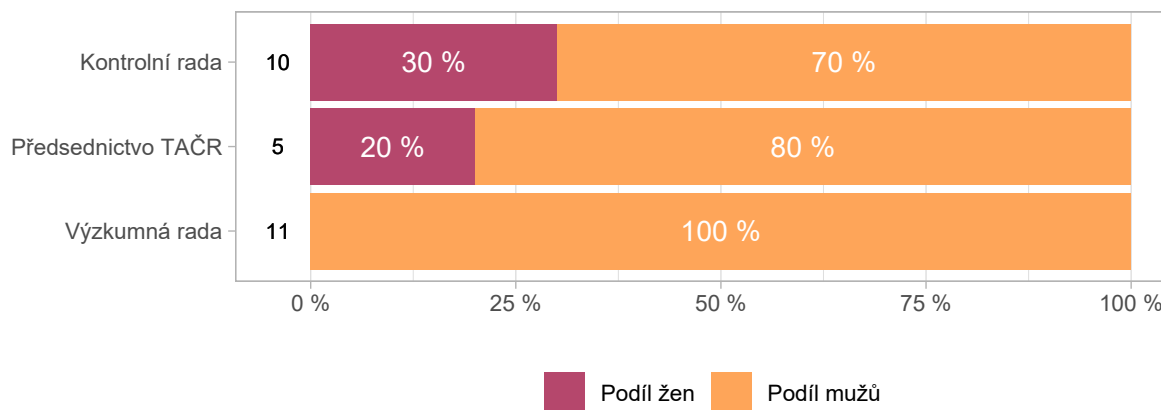

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu (data k 31. 12. 2017)

Technologická agentura ČR

Druhou největší grantovou agenturou v České republice je Technologická agentura ČR. Genderové složení jejích řídicích orgánů je možné vidět v grafu č. 36. Předsedou agentury byl v roce 2019 muž. Místopředsedou agentury byl v roce 2019 muž.

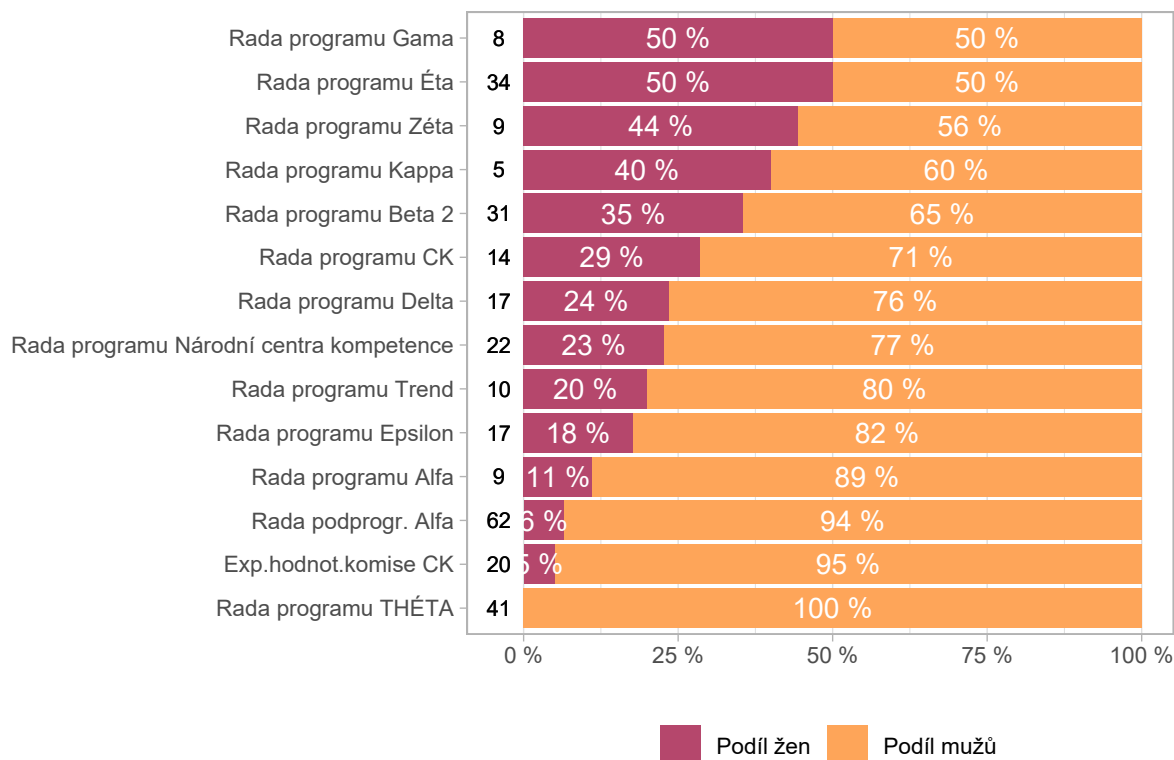
Obrázek 36: Počty mužů a žen v řídicích orgánech TA ČR v roce 2019

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu (data k 31.12.2017)

Graf č. 37 poté zobrazuje počty mužů a žen v jednotlivých programech TA ČR.

Obrázek 37: Počty mužů a žen v radách programů TAČR v roce 2019

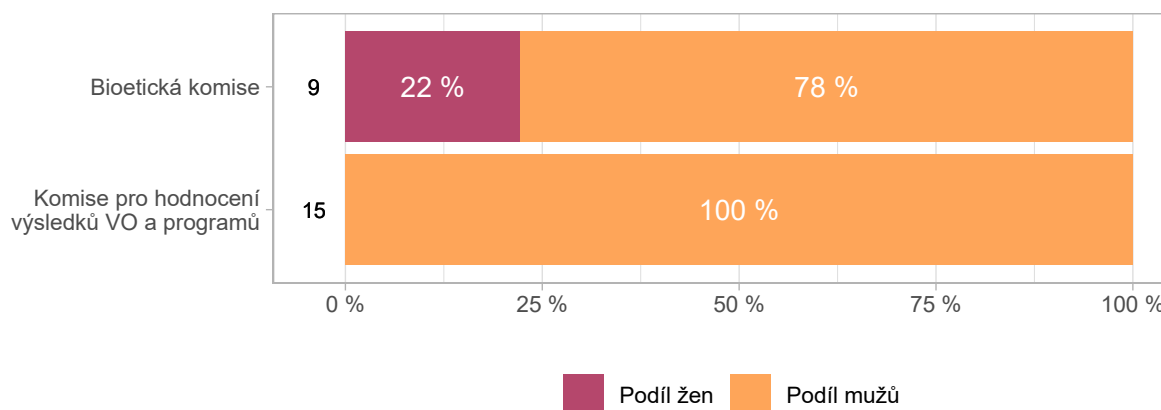

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu (data k 31. 12. 2017)

Rada pro vývoj, výzkum a inovace

Samotná rada pro vývoj, výzkum a inovace měla v roce 2019 mezi svými členy 14 mužů a 3 žen. Graf č. 38 zobrazuje počty mužů a žen v ostatních odděleních RVVI. V roce 2019 nebyly k dispozici údaje pro následující oddělení RVVI: Odborná komise vědy o živé přírodě, Odborná komise vědy o neživé přírodě a Odborná komise společenských a humanitních věd.

Obrázek 38: Složení odborných komisí RVVI v roce 2019

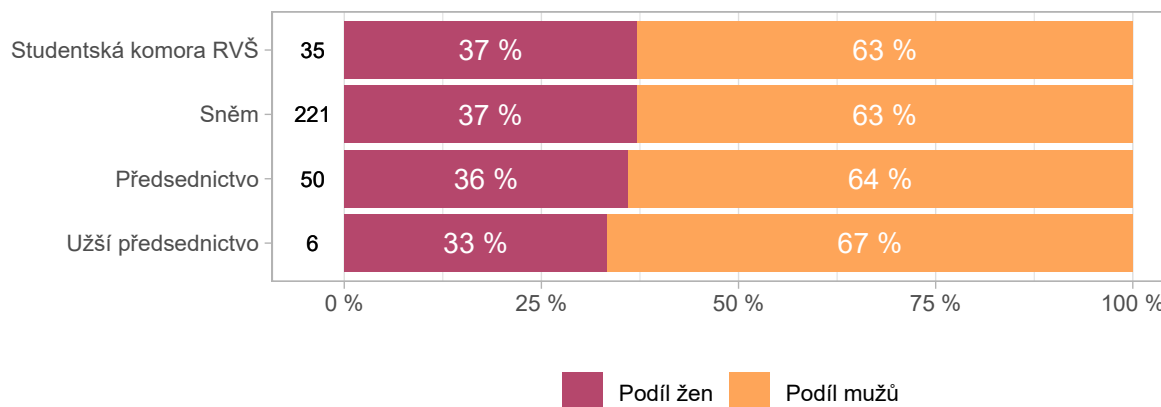

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu (data k 31. 12. 2017)

Rada vysokých škol

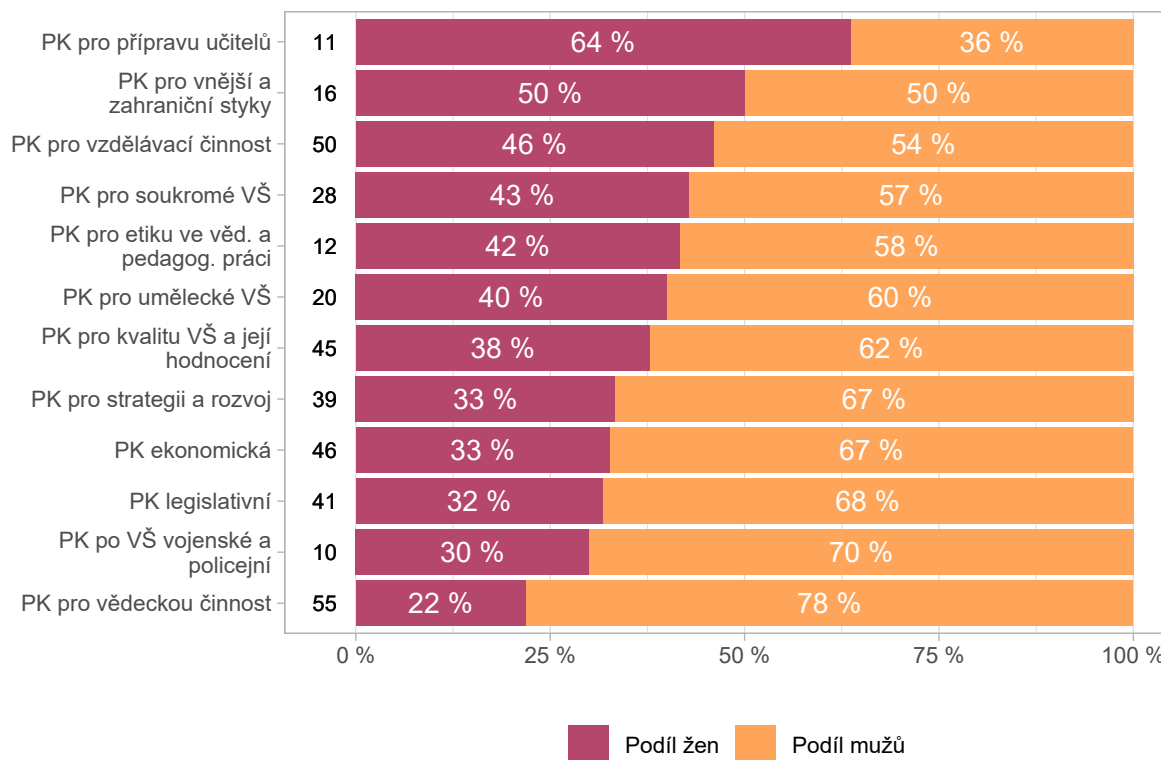
Vedení rady vysokých škol se skládá z řídicích orgánů a z pracovních komisí. Složení vedoucích orgánů v roce 2019 je možné vidět v grafu č. 39, složení pracovních komisí poté v grafu 40. Jak je vidět, ve vedoucích orgánech převažují muži, v pracovních skupinách je situace lehce vyrovnanější. Předsedou rady byl v roce 2019 muž.

Obrázek 39: Počty mužů a žen ve vedoucích orgánech RVŠ v roce 2019

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

Obrázek 40: Počty mužů a žen v pracovních komisích RVŠ v roce 2019

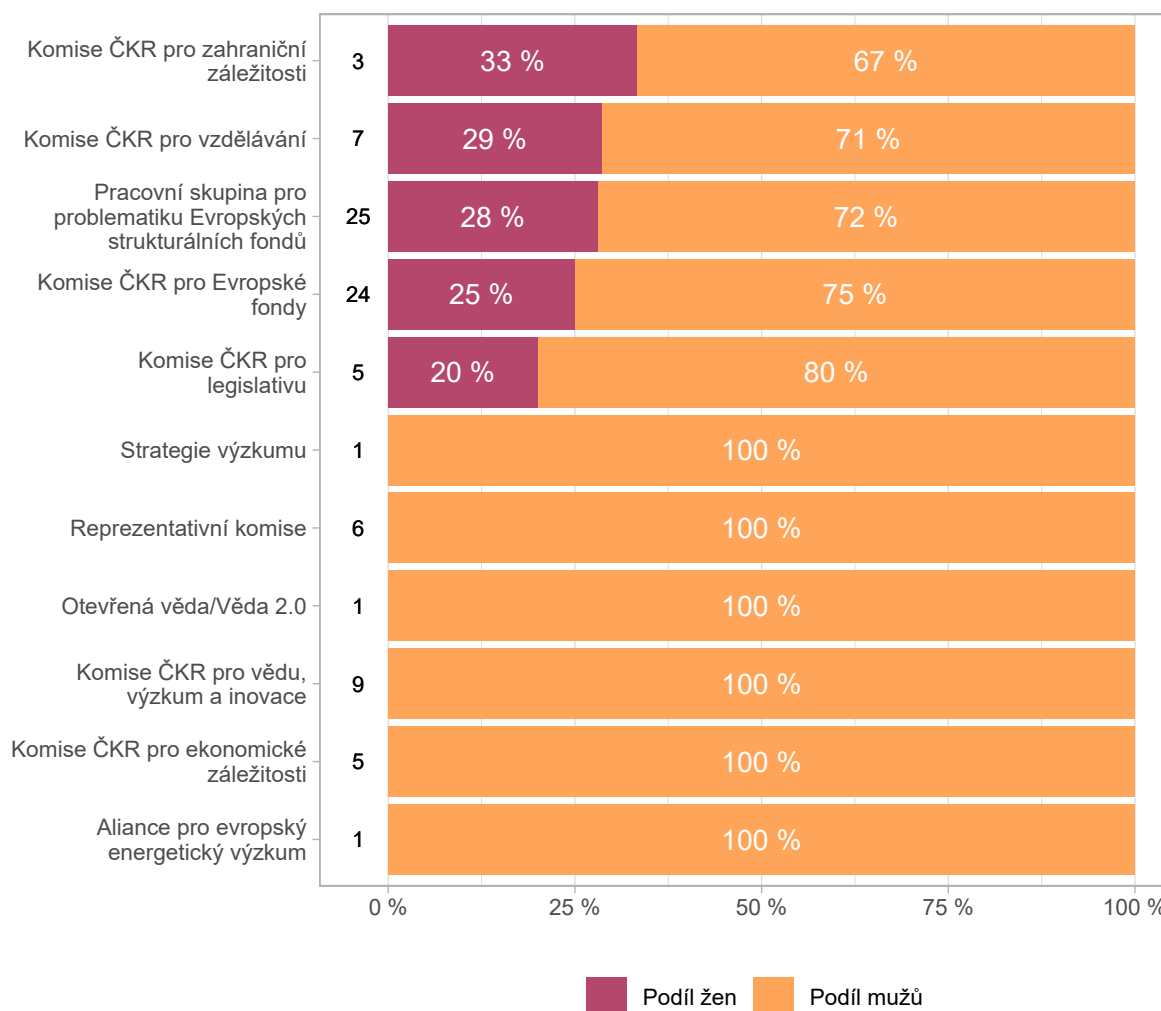

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

Česká konference rektorů

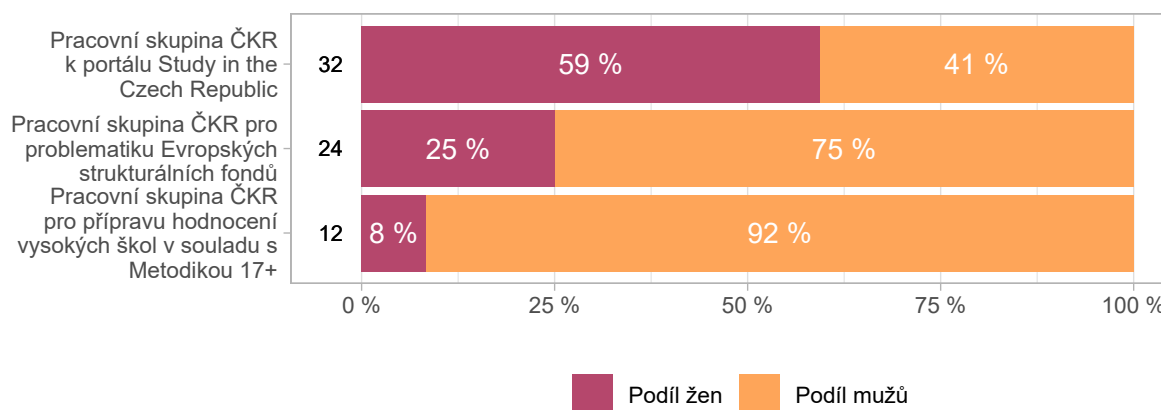
Vedoucí orgán České konference rektorů je složen z předsedy a předsednictva. Předsedou konference byl v roce 2019 muž. Předsednictvo bylo složeno z 5 mužů a 1 ženy. Složení jednotlivých komisí je možné vidět v grafu č. 41 a složení pracovních skupin v grafu č. 42.

Obrázek 41: Podíl mužů a žen v komisích ČKR v roce 2019

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

Obrázek 42: Podíl mužů a žen v pracovních skupinách ČKR v roce 2019

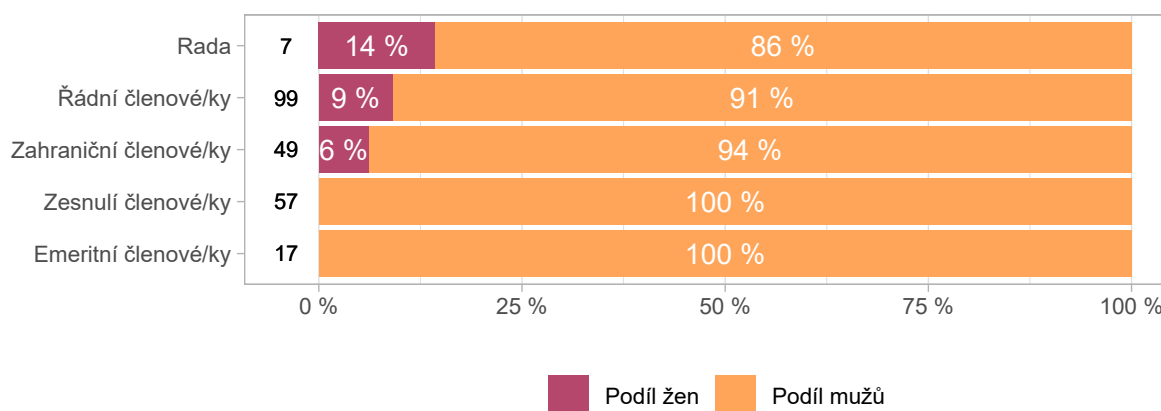

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

Učená společnost ČR

Poslední institucí v této kapitole je Učená společnost ČR, která byla v roce 2019 téměř výhradně mužskou organizací, viz. graf č. 43. Předsedou společnosti byl v roce 2019 muž.

Obrázek 43: Podíl mužů a žen v Učené společnosti ČR v roce 2019

Čísla u paty sloupce vyjadřují absolutní počet osob v daném orgánu

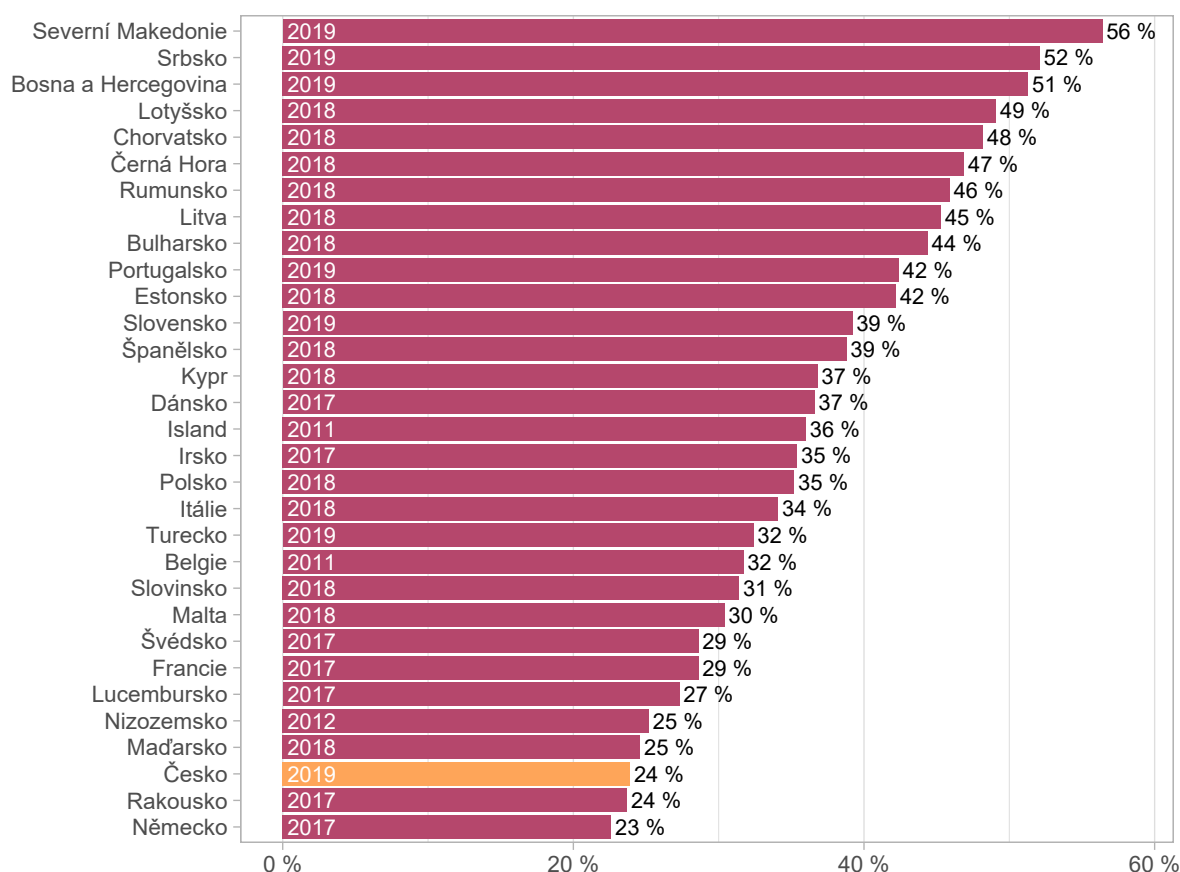
8 Česko v mezinárodním srovnání

- V evropském srovnání patří Česká republika mezi země s nejnižším zastoupením žen ve výzkumu (24 % v roce 2019).
- Na nejnižších pozicích se drží Česká republika dlouhodobě od začátku sledování, tedy od roku 2000.

Nakonec se podíváme na srovnání České republiky s ostatními zeměmi Evropy. Data v této kapitole procházejí z databázi Eurostatu. Je nutné upozornit, že nejsou aktuální pro všechny země, což je třeba zohlednit při interpretaci.

Graf č. 44 představuje podíl žen ve výzkumném sektoru. Jak je vidět, zastoupení žen ve vědě je v České republice velmi podprůměrné ve srovnání s ostatními zeměmi.

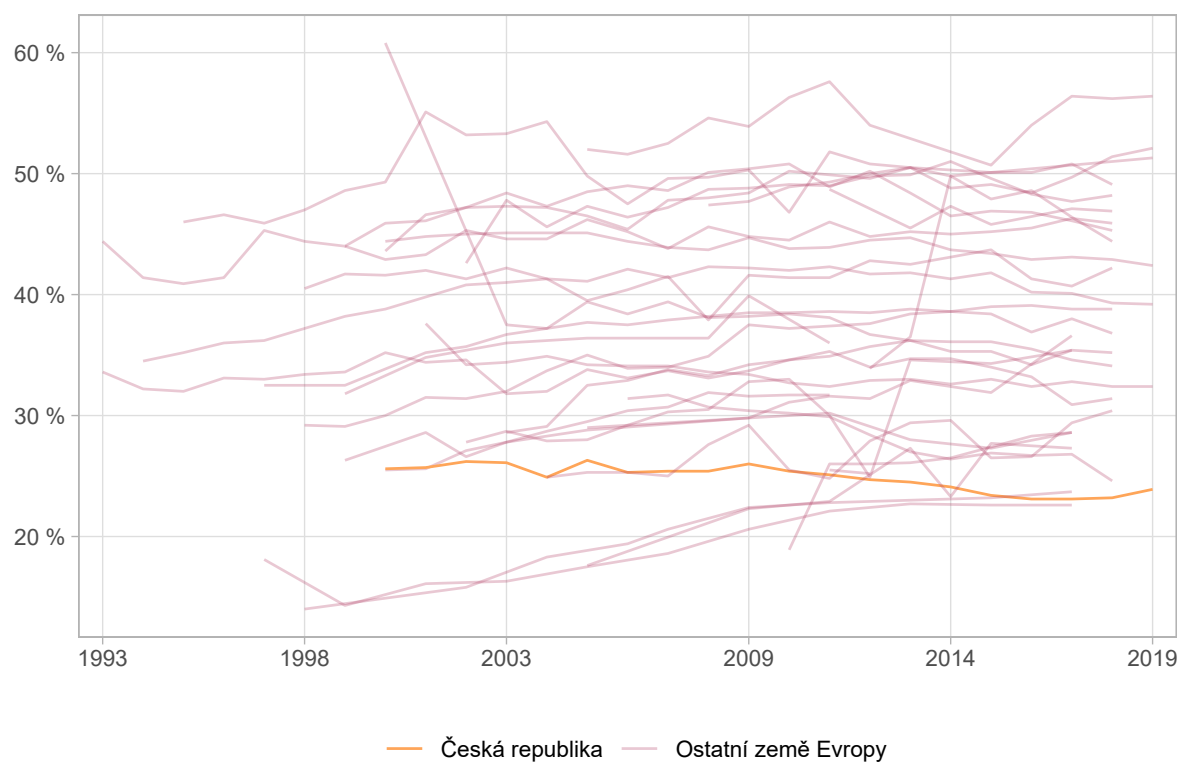
Obrázek 44: Podíl žen ve výzkumu podle země

Zdroj dat: Eurostat. Aktuálnost dat se liší podle země. Rok, ze kterého data pocházejí je uveden u paty sloupce. Podíl žen počítán z průměrného evidenčního počtu zaměstnanců přepočteného.

Graf č. 45 poté zobrazuje zastoupení žen v České republice ve srovnání ostatními zeměmi v čase. Jak je patrné, Česká republika se z hlediska zastoupení žen dlouhodobě řadí mezi podprůměr.

Obrázek 45: Podíl žen ve výzkumu podle země a roku

Zdroj dat: Eurostat. Podíl žen počítán z průměrného evidenční počtu zaměstnanců přepočteného.

9 Příloha

Tato příloha obsahuje přehled zdrojů data využitých v této zprávě, definici pojmů a pracovních pozic a tabulky s relativními a absolutními počty studentů, absolventů a zaměstnanců v oblasti výzkumu a vývoje inovací.

9.1 Zdroje dat

Zdrojů dat je v této zprávě využito několik. Prvním z nich jsou Výkonové ukazatele vysokých škol z Odboru statistiky, analýz a rozvoje eEducation MŠMT, dostupné na adrese https://dsia.msmt.cz/vystupy/vu_vs.html. Tento zdroj obsahuje počty studentů a absolventů vysokých škol podle pohlaví, roku a instituce. Je třeba upozornit, že časové řady o studujících a absolventech, které zveřejňuje MŠMT, jsou každým rokem nově generovány, a to v celé své datové řadě od roku 2001. Vysoké školy mají možnost data o počtech studujících a absolventů zpětně měnit, což také činí. Údaje vygenerované v tomto roce se proto mohou lišit od dat publikovaných v předchozích letech (a tudíž i v předchozích monitorovacích zprávách). Zároveň došlo ke změně metodiky, kdy již nejsou studující zveřejňováni pod jednotlivými obory, ale pouze pod fakultami vysokých škol. Z toho důvodu byla příslušnost studentů a absolventů ručně kódována na základě Frascati manuálu (<https://www.oecd.org/sti/inno/frascati-manual.htm>).

Informace o výzkumnících pocházejí ze dvou zdrojů. Tím prvním je Statistická ročenka školství MŠMT (kapitola Zaměstnanci a mzdové prostředky: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/statistickeroценky-skolstvi-zamestnanci-a-mzdove-prostredky>), která obsahuje informace o počtech mužů a žen podle výzkumné pozice, vědeckého oboru a roku. Druhým zdrojem jsou ukazatele výzkumu a vývoje publikované Českým statistickým úřadem (https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje), v nichž je možné nalézt počty mužů a žen mezi zaměstnanci výzkumu a vývoje podle typu práce, oboru a pracovního sektoru. Podíly zaměstnanců jsou vypočteny z průměrného evidenčního počtu zaměstnanců přepočteného⁹ a to proto, že v oblasti výzkumu a vývoje je zvykem mít více než jeden úvazek na více pracovištích a při použití prostého počtu zaměstnanců by docházelo k opakování započítávání těch samých výzkumníků.

Informace o genderovém složení na vedoucích pozicích pocházejí primárně z výročních zpráv vybraných organizací. Konkrétně se jedná o výroční zprávu Rady vědy, výzkumu a inovací (<https://rvvi.msmt.cz/select.php> a www.vyzkum.cz), výroční zprávy jednotlivých vysokých škol (seznam dostupný na <https://www.msmt.cz/ministerstvo/odkazy/vysoke-skoly>), internetové stránky Grantové agentury ČR (www.gacr.cz), internetové stránky Technické agentury ČR (www.tacr.cz), výroční zpráva Akademie věd ČR (www.avcr.cz), výroční zprávy Rady vysokých škol (<http://www.radavs.cz/>), výroční zpráva České konference rektorů (<https://www.crc.muni.cz/>) a nakonec výroční zprávy Učené společnosti ČR (<https://www.learned.cz/>).

Následující tabulka poskytuje oficiální definice akademických a dalších pozic vyskytujících se v této monitorovací zprávě.

⁹Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách (čtvrtletní) je vypočten jako aritmetický průměr z (příslušných tří) měsíčních průměrných počtů (vypočítávají se jako součet denních stavů dělený počtem kalendářních dnů v měsíci). Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách podle délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou (plnou) pracovní dobu.

Tabulka 1: Definice pracovních pozic v monitorovací zprávě

Pozice	Definice	Zdroj dat
Zaměstnanci VaV	Skupina tvořená výzkumnými pracovníky, technickými a odbornými pracovníky a ostatními pracovníky ve VaV.	ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje
Výzkumní pracovníci	Zaměstnanci VaV, kteří vytvářejí nové či rozšiřují stávající znalosti, a to zpravidla tím, že řídí a/nebo provádí činnosti, které zahrnují koncepci nebo tvorbu nových znalostí, výrobků, procesů, metod a systémů, aplikují vědecké koncepty a teorie. Jejich náplň práce obvykle zahrnuje provádění VaV včetně řízení nebo dohledu nad těmito činnostmi (např. řízení výzkumu postgraduálních studentů); rozšiřování a využití vědeckých poznatků získaných při studiu jednotlivých vědních oborů; sběr, zpracování, analyzování a interpretování vědeckých prací a zpráv.	ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje
Techničtí a odborní pracovníci	Zaměstnanci VaV, kteří provádějí technické, odborné, praktické a pomocné úkoly spojené s VaV a aplikací vědeckých koncepcí a provozních metod, a to obvykle za dohledu výzkumných pracovníků. Mezi technické a odborné pracovníky patří i pomocníci výzkumných pracovníků, jako jsou výzkumní asistenti nebo laboranti, kteří sice plní zadané výzkumné úkoly, ale sami o sobě nevytvářejí či nerozšiřují stávající znalosti. Mezi jejich obvyklé činnosti patří instalace, monitorování, provozování a obsluha speciálních přístrojů a zařízení; provádění a monitorování zkoušek, pokusů, laboratorních analýz a terénních výzkumů; shromažďování a testování vzorků; evidování, pozorování a analýza údajů bez snahy zjištění odborně interpretovat; vypracovávání, prověřování a výklad technických výkresů a grafů; plánování a provádění matematických, statistických a příbuzných výpočtů; ukládání údajů do databází a redakce počítačových záznamů; vyhledávání a ověřování bibliografických údajů atd.	ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje
Ostatní pracovníci ve VaV	Zaměstnanci VaV, kteří se podílejí na výzkumných a vývojových činnostech (např. řemeslníci, sekretářky a úředníci) nebo jsou do nich začleněni. Jsou zde zahrnuti i manažeři a administrativní pracovníci, jejichž činnosti jsou přímou službou VaV.	ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje

Akademičtí pracovníci	Profesoři, docenti, mimořádní profesoři, odborní asistenti, asistenti, lektori a vědečtí, výzkumní a vývojoví pracovníci, kteří jsou zaměstnanci vysoké školy. Vykonnávají přímou pedagogickou činnost, práce související s přímou pedagogickou činností, vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.	MŠMT – Statistická ročenka (Zaměstnanci a mzdové prostředky); MŠMT – Výroční zprávy o činnosti veřejných vysokých škol; Povinné výkazy veřejných vysokých škol dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, §21, odst. 1
Specialisté v oblasti vědy a techniky	Osoby v zaměstnáních s nejvyšší úrovní dovedností. Spadají sem například: astronomové, meteorologové, chemici, geologové, statistici, biologové, botanici, zoologové, specialisté ve výrobě, stavebnictví a příbuzných oborech, architekti, kartografové, zeměměřiči, inženýři elektrotechnici nebo grafici a výtvarníci v multimédiích. Skupinu definuje mezinárodně užívaná klasifikace ISCO-08, resp. její národní mutace CZ-ISCO.	ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS)
Osoby v rozhodovacích pozicích VaV	Osoby ve vedení institucí (ředitelé, rektori), osoby v rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech a osoby v poradních orgánech VaV.	Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování
Osoby ve vedení institucí	Osoby ve vedení institucí (ředitelé, rektori), osoby v rozhodovacích, strategických a kontrolních orgánech a osoby v poradních orgánech VaV.	Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování
Osoby v rozhodovacích strategických a kontrolních orgánech	Osoby v rozhodovacích a kontrolních orgánech jsou zařazeny dle jednotlivých institucí: v. v. i.: rada ústavu a dozorcí rada; VŠ: akademický senát, proděkan/ka, vědecká/umělecká/akademická rada, správní rada; GA ČR: předsednictvo, vědecká rada, kontrolní rada; TA ČR: předsednictvo, výzkumná rada, kontrolní rada; AV ČR: akademický sněm, dozorcí komise, akademická rada, vědecká rada; RVVI: členové/ky RVVI; RVŠ: předsednictvo, sněm, ČR: předsednictvo, komory (vcelku logicky to dost kopíruje vedení VŠ); USČR: předsednictvo, rada	Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování
Osoby v poradních orgánech	Zde jsou zahrnuty podle jednotlivých institucí: GA ČR: hodnotící panely, oborové komise; TA ČR: rady programů a komise; AV ČR: komise a rady; RVVI: komise (OK+ ty další); RVŠ: pracovní komise a pracovní skupiny; ČR: pracovní skupiny a komise	Výroční zprávy a internetové stránky příslušných institucí; vlastní zpracování

9.2 Tabulky četností

Tabulka 2: Podíl mužů a žen mezi studenty podle roku a stupně studia

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2019	514 670	54,9 %	301 593	59,9 %	62 823	44,7 %
2018	508 231	55,2 %	309 798	59,7 %	64 234	44,6 %
2017	521 739	55,4 %	322 886	59,8 %	66 614	44,9 %
2016	545 475	55,4 %	335 361	59,6 %	69 789	44,6 %
2015	583 751	55,4 %	342 703	59,4 %	71 866	43,9 %
2014	629 120	55,6 %	359 411	59,7 %	72 853	44,4 %
2013	681 729	55,5 %	370 264	60,0 %	74 423	44,3 %
2012	714 590	55,5 %	378 635	60,4 %	74 717	44,0 %
2011	742 434	55,4 %	385 857	60,3 %	77 265	43,0 %
2010	755 356	55,5 %	385 492	59,8 %	78 015	42,9 %
2009	742 058	55,2 %	380 502	59,6 %	76 813	42,2 %
2008	698 507	54,2 %	363 106	60,0 %	73 843	41,2 %
2007	633 165	52,8 %	353 805	59,6 %	72 220	40,0 %
2006	553 212	51,2 %	349 949	59,1 %	70 220	39,4 %
2005	468 278	50,2 %	355 726	57,4 %	67 186	38,3 %
2004	374 459	49,6 %	377 350	54,8 %	64 495	36,9 %
2003	273 616	49,7 %	419 288	51,5 %	60 332	35,9 %
2002	184 009	52,4 %	441 614	49,4 %	54 433	36,2 %
2001	130 033	54,0 %	447 394	48,1 %	49 673	36,4 %

Tabulka 3: Podíl mužů a žen mezi studenty podle roku a stupně studia v humanitních vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	5 440	64,2 %	10 666	61,0 %	2 104	49,2 %
2002	7 428	65,8 %	10 402	61,5 %	2 248	49,7 %
2003	9 857	66,9 %	9 835	61,8 %	2 480	49,7 %
2004	12 073	68,3 %	9 308	63,2 %	2 697	48,9 %
2005	14 423	68,7 %	8 802	64,6 %	2 828	50,0 %
2006	16 761	69,5 %	8 801	66,0 %	3 016	50,8 %
2007	19 335	69,4 %	8 771	66,7 %	3 198	50,9 %
2008	21 964	69,6 %	8 806	66,8 %	3 319	52,2 %
2009	23 956	69,5 %	9 056	67,6 %	3 501	53,4 %
2010	24 734	69,0 %	9 067	68,5 %	3 628	54,6 %
2011	24 880	68,9 %	9 118	69,0 %	3 646	53,8 %
2012	24 362	69,2 %	8 996	68,1 %	3 675	54,3 %
2013	23 542	68,7 %	8 664	68,0 %	3 697	54,2 %
2014	22 364	68,1 %	8 440	67,3 %	3 582	55,0 %
2015	21 160	68,3 %	8 331	68,0 %	3 496	54,8 %
2016	19 818	67,9 %	8 025	68,4 %	3 402	55,1 %
2017	19 037	68,2 %	7 647	67,1 %	3 213	53,6 %
2018	18 407	68,2 %	7 336	66,5 %	3 063	52,5 %
2019	18 365	68,8 %	6 892	66,0 %	2 896	52,6 %

Tabulka 4: Podíl mužů a žen mezi studenty podle roku a stupně studia v lékařských vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	3 905	85,1 %	12 472	65,4 %	1 394	39,8 %
2002	4 667	84,9 %	13 331	66,9 %	1 567	40,2 %
2003	5 645	86,2 %	13 938	68,0 %	1 918	41,2 %
2004	6 843	86,0 %	14 819	68,6 %	2 164	41,3 %
2005	8 260	86,5 %	15 338	69,1 %	2 385	43,3 %
2006	9 997	86,4 %	16 182	69,0 %	2 609	44,2 %
2007	11 366	87,0 %	16 538	69,1 %	2 733	45,5 %
2008	12 678	86,3 %	16 966	69,2 %	2 880	46,8 %
2009	13 790	86,0 %	17 213	68,5 %	2 932	49,6 %
2010	14 758	85,9 %	17 648	68,3 %	2 893	50,6 %
2011	15 120	86,1 %	18 340	68,4 %	2 852	51,2 %
2012	15 134	85,9 %	18 458	68,8 %	2 886	52,7 %
2013	14 907	86,0 %	18 950	69,0 %	2 828	52,4 %
2014	14 159	85,4 %	18 896	68,6 %	2 808	53,3 %
2015	13 857	85,1 %	19 095	68,2 %	2 870	52,9 %
2016	13 579	85,2 %	19 343	68,1 %	2 838	53,5 %
2017	13 554	84,9 %	19 208	68,3 %	2 766	53,3 %
2018	13 232	84,9 %	18 933	67,6 %	2 663	51,7 %
2019	13 293	84,6 %	19 671	68,1 %	2 867	52,0 %

Tabulka 5: Podíl mužů a žen mezi studenty podle roku a stupně studia v přírodních vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	2 071	53,3 %	6 177	46,2 %	3 327	41,8 %
2002	3 241	55,4 %	6 136	46,6 %	3 610	42,9 %
2003	5 685	53,6 %	4 893	50,8 %	3 689	44,0 %
2004	7 269	55,3 %	4 041	52,8 %	3 914	45,2 %
2005	9 535	55,6 %	3 420	55,1 %	3 975	46,5 %
2006	10 983	55,5 %	3 252	58,7 %	4 158	47,5 %
2007	11 961	55,4 %	3 412	61,3 %	4 101	48,6 %
2008	12 243	55,9 %	3 783	62,2 %	4 146	50,2 %
2009	12 639	57,1 %	3 915	61,7 %	4 254	51,4 %
2010	13 634	58,6 %	3 943	61,3 %	4 280	51,3 %
2011	13 522	58,3 %	4 025	61,8 %	4 354	51,6 %
2012	13 682	58,9 %	3 880	62,7 %	4 430	52,2 %
2013	13 772	59,0 %	3 940	63,1 %	4 569	53,0 %
2014	13 232	59,7 %	3 998	61,9 %	4 522	51,6 %
2015	12 088	59,7 %	3 938	62,7 %	4 450	51,2 %
2016	11 081	59,9 %	3 881	63,7 %	4 418	51,2 %
2017	10 910	59,5 %	3 706	64,9 %	4 322	50,9 %
2018	10 685	59,5 %	3 655	64,8 %	4 255	51,8 %
2019	11 812	59,6 %	3 738	63,4 %	4 103	51,0 %

Tabulka 6: Podíl mužů a žen mezi studenty podle roku a stupně studia v sociálních vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	23 580	56,9 %	66 770	61,5 %	3 720	45,2 %
2002	31 515	57,4 %	66 834	62,6 %	4 008	44,0 %
2003	42 859	58,4 %	66 755	63,1 %	4 366	42,8 %
2004	57 715	59,1 %	63 219	64,8 %	4 740	43,2 %
2005	71 988	60,3 %	62 123	66,4 %	5 139	44,3 %
2006	86 534	61,2 %	62 606	67,2 %	5 464	45,2 %
2007	104 510	62,3 %	64 032	67,3 %	5 744	45,2 %
2008	118 567	63,3 %	66 507	67,2 %	6 007	46,6 %
2009	128 634	63,7 %	69 270	66,9 %	6 348	47,2 %
2010	129 732	63,8 %	70 153	67,1 %	6 477	48,6 %
2011	125 563	63,0 %	69 726	67,3 %	6 322	48,6 %
2012	118 193	62,7 %	67 708	67,4 %	5 762	49,5 %
2013	110 698	62,6 %	65 094	66,7 %	5 612	50,2 %
2014	99 980	62,5 %	62 454	66,4 %	5 445	49,6 %
2015	92 063	61,9 %	57 596	65,7 %	5 332	49,4 %
2016	85 287	61,8 %	55 641	65,6 %	5 255	50,4 %
2017	80 794	61,6 %	53 234	65,6 %	5 025	50,8 %
2018	78 953	61,1 %	50 714	65,5 %	4 790	49,1 %
2019	81 004	60,6 %	49 086	65,4 %	4 539	49,7 %

Tabulka 7: Podíl mužů a žen mezi studenty podle roku a stupně studia v technických vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	7 479	21,1 %	46 457	20,8 %	5 233	20,9 %
2002	12 283	17,4 %	44 647	21,4 %	5 891	20,4 %
2003	23 554	15,9 %	38 948	22,9 %	6 780	20,1 %
2004	36 080	19,4 %	29 434	23,6 %	7 047	21,1 %
2005	45 901	20,3 %	24 241	23,8 %	7 102	21,9 %
2006	53 327	21,4 %	21 246	23,6 %	7 185	22,8 %
2007	56 380	21,7 %	20 749	23,7 %	7 349	23,6 %
2008	58 830	22,5 %	20 607	24,4 %	7 289	23,7 %
2009	59 282	23,2 %	22 993	26,3 %	7 500	23,7 %
2010	59 555	23,6 %	23 376	26,6 %	7 632	23,5 %
2011	59 083	24,5 %	23 070	27,5 %	7 501	23,9 %
2012	57 187	25,5 %	22 783	27,8 %	7 271	24,9 %
2013	55 574	26,2 %	22 423	27,7 %	7 250	25,1 %
2014	51 674	26,8 %	21 742	27,8 %	7 086	25,3 %
2015	47 594	26,6 %	21 047	28,6 %	6 957	24,6 %
2016	44 485	26,7 %	20 542	29,7 %	6 523	25,2 %
2017	42 318	26,6 %	19 597	30,7 %	6 101	26,4 %
2018	41 142	26,3 %	18 662	30,9 %	5 842	27,3 %
2019	40 167	24,8 %	17 361	30,6 %	5 716	27,5 %

Tabulka 8: Podíl mužů a žen mezi studenty podle roku a stupně studia v zemědělských vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	805	54,5 %	6 291	52,3 %	769	35,2 %
2002	2 101	57,5 %	5 570	53,4 %	805	36,9 %
2003	3 392	56,7 %	5 108	53,8 %	857	39,6 %
2004	4 567	55,4 %	4 707	56,3 %	916	44,3 %
2005	5 635	55,9 %	4 417	60,9 %	938	45,9 %
2006	6 405	55,1 %	4 361	63,9 %	939	46,9 %
2007	7 000	56,0 %	4 226	65,1 %	921	45,5 %
2008	7 950	55,6 %	4 124	67,1 %	948	47,3 %
2009	8 402	56,5 %	4 122	67,5 %	1 049	49,2 %
2010	8 786	56,4 %	4 036	67,5 %	1 074	50,9 %
2011	8 745	57,4 %	4 094	67,0 %	1 057	51,3 %
2012	9 186	57,1 %	4 180	67,8 %	859	52,3 %
2013	8 303	59,6 %	4 162	67,7 %	830	53,0 %
2014	7 900	60,7 %	4 089	66,9 %	824	56,3 %
2015	7 446	61,0 %	4 041	65,9 %	835	53,7 %
2016	7 268	60,0 %	4 156	66,5 %	812	53,1 %
2017	7 005	59,9 %	4 065	66,6 %	762	52,9 %
2018	6 705	60,4 %	3 830	67,3 %	785	51,3 %
2019	6 654	60,7 %	3 645	67,3 %	808	52,1 %

Tabulka 9: Podíl mužů a žen mezi studenty podle roku a stupně studia

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2019	97 552	61,3 %	88 507	59,3 %	6 932	43,8 %
2018	104 409	60,8 %	94 562	59,9 %	7 116	44,0 %
2017	111 479	61,5 %	98 135	59,4 %	7 164	40,6 %
2016	123 339	61,9 %	102 459	59,4 %	7 029	43,0 %
2015	130 817	61,6 %	108 776	60,1 %	7 230	44,1 %
2014	145 159	61,7 %	112 971	60,6 %	7 401	42,8 %
2013	153 051	62,1 %	115 798	61,0 %	7 218	43,2 %
2012	157 779	62,4 %	117 512	60,5 %	7 989	41,9 %
2011	156 310	62,6 %	116 705	60,1 %	7 317	43,5 %
2010	147 877	61,3 %	110 751	59,6 %	6 666	39,5 %
2009	136 045	59,3 %	103 074	59,5 %	7 125	38,4 %
2008	117 444	58,2 %	95 997	56,9 %	7 134	37,7 %
2007	98 997	56,8 %	86 324	56,4 %	6 801	37,4 %
2006	75 307	57,9 %	79 769	55,2 %	6 177	36,0 %
2005	54 809	57,6 %	72 917	52,0 %	5 850	31,6 %
2004	35 906	59,8 %	74 495	52,7 %	5 265	35,5 %
2003	61 628	59,6 %	143 590	52,8 %	9 846	35,6 %
2002	24 037	59,6 %	65 952	51,3 %	4 071	34,2 %
2001	23 502	57,5 %	63 703	50,0 %	3 288	35,3 %

Tabulka 10: Podíl mužů a žen mezi absolventy podle roku a stupně studia v humanitních vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	814	66,6 %	1 391	59,8 %	98	53,1 %
2002	1 100	66,6 %	1 530	59,5 %	161	43,5 %
2003	2 541	68,5 %	3 510	60,4 %	309	45,6 %
2004	1 425	69,3 %	1 780	59,7 %	160	43,1 %
2005	1 749	72,7 %	1 877	62,5 %	194	45,9 %
2006	2 317	72,7 %	1 784	62,2 %	203	43,3 %
2007	2 775	72,5 %	1 919	65,2 %	224	46,9 %
2008	3 118	72,5 %	1 939	66,7 %	272	46,0 %
2009	3 569	73,4 %	2 157	67,0 %	256	48,0 %
2010	4 023	74,8 %	2 424	69,5 %	263	45,2 %
2011	4 425	73,9 %	2 572	70,1 %	314	55,1 %
2012	4 566	72,8 %	2 686	72,2 %	343	46,4 %
2013	4 441	73,4 %	2 727	70,8 %	274	53,6 %
2014	4 259	73,5 %	2 602	69,9 %	297	48,8 %
2015	4 110	73,1 %	2 449	69,5 %	341	54,8 %
2016	3 853	72,7 %	2 468	68,5 %	351	51,6 %
2017	3 619	70,8 %	2 357	70,9 %	289	48,1 %
2018	3 573	71,9 %	2 310	68,4 %	295	57,6 %
2019	3 232	71,2 %	2 207	69,1 %	291	49,8 %

Tabulka 11: Podíl mužů a žen mezi absolventy podle roku a stupně studia v lékařských vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	835	87,4 %	1 638	61,7 %	94	47,9 %
2002	890	90,3 %	1 620	64,3 %	103	43,7 %
2003	2 085	86,3 %	3 825	68,4 %	314	38,5 %
2004	1 113	87,4 %	2 020	68,1 %	167	36,5 %
2005	1 550	87,9 %	2 198	69,2 %	183	39,9 %
2006	1 833	89,2 %	2 310	72,5 %	179	40,2 %
2007	2 124	87,5 %	2 391	74,1 %	233	41,6 %
2008	2 515	88,2 %	2 567	75,5 %	225	41,3 %
2009	3 092	88,8 %	3 065	76,6 %	243	44,9 %
2010	3 243	87,1 %	3 063	74,2 %	219	44,3 %
2011	3 648	86,1 %	3 107	74,5 %	254	47,2 %
2012	3 655	87,9 %	3 229	74,2 %	226	49,6 %
2013	3 704	87,0 %	3 097	75,1 %	272	51,1 %
2014	3 764	88,3 %	3 302	74,4 %	261	48,7 %
2015	3 444	87,7 %	3 202	75,2 %	221	56,1 %
2016	3 428	88,2 %	3 306	72,7 %	224	50,9 %
2017	3 146	87,1 %	3 432	73,6 %	240	54,2 %
2018	3 137	85,8 %	3 342	74,3 %	225	61,8 %
2019	3 130	87,1 %	3 173	72,9 %	222	55,9 %

Tabulka 12: Podíl mužů a žen mezi absolventy podle roku a stupně studia v přírodních vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	321	55,1 %	752	48,7 %	242	35,5 %
2002	393	56,2 %	896	49,2 %	308	33,4 %
2003	1 136	61,4 %	1 978	50,2 %	728	39,7 %
2004	708	60,0 %	1 037	52,8 %	373	39,1 %
2005	826	63,0 %	1 112	54,2 %	451	41,0 %
2006	1 620	62,2 %	1 168	54,8 %	471	43,7 %
2007	1 963	62,5 %	1 199	60,1 %	446	47,8 %
2008	2 232	60,8 %	1 160	60,1 %	477	42,6 %
2009	2 231	60,8 %	1 358	63,8 %	464	47,6 %
2010	2 371	61,4 %	1 438	61,7 %	474	46,0 %
2011	2 329	62,3 %	1 448	63,5 %	511	49,9 %
2012	2 364	62,4 %	1 489	62,3 %	498	47,0 %
2013	2 542	63,4 %	1 480	62,8 %	483	49,5 %
2014	2 411	61,0 %	1 395	65,4 %	488	52,0 %
2015	2 197	64,0 %	1 425	63,5 %	481	48,4 %
2016	2 211	63,2 %	1 444	63,6 %	494	50,4 %
2017	1 979	63,1 %	1 398	65,0 %	563	47,8 %
2018	2 059	64,0 %	1 440	66,0 %	531	46,1 %
2019	1 986	62,3 %	1 273	65,8 %	563	48,1 %

Tabulka 13: Podíl mužů a žen mezi absolventy podle roku a stupně studia v sociálních vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	4 637	59,4 %	10 794	61,9 %	276	45,3 %
2002	4 439	60,4 %	11 018	63,7 %	295	46,4 %
2003	11 215	62,1 %	23 842	65,1 %	705	46,7 %
2004	6 639	62,7 %	12 485	64,2 %	391	50,6 %
2005	10 189	64,0 %	12 495	65,0 %	415	42,7 %
2006	13 144	66,1 %	13 636	66,1 %	438	44,5 %
2007	16 906	65,4 %	14 874	67,3 %	484	42,4 %
2008	20 626	66,9 %	16 976	67,8 %	543	44,2 %
2009	24 588	67,6 %	19 187	68,8 %	556	43,0 %
2010	28 695	68,5 %	20 665	68,8 %	505	46,9 %
2011	30 351	70,2 %	21 791	69,4 %	573	49,0 %
2012	30 220	69,7 %	22 131	68,9 %	664	51,5 %
2013	28 756	69,1 %	21 634	70,1 %	586	48,0 %
2014	26 907	68,2 %	20 942	69,3 %	556	50,9 %
2015	23 267	68,1 %	19 861	68,7 %	538	48,9 %
2016	21 555	68,4 %	18 006	68,0 %	517	49,1 %
2017	19 162	68,1 %	16 697	67,5 %	515	44,9 %
2018	17 377	67,0 %	15 943	67,6 %	529	48,2 %
2019	16 027	67,4 %	14 822	66,9 %	519	49,3 %

Tabulka 14: Podíl mužů a žen mezi absolventy podle roku a stupně studia v technických vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	1 118	22,4 %	5 645	22,0 %	317	18,3 %
2002	1 056	25,1 %	5 978	23,2 %	394	18,5 %
2003	2 958	23,1 %	12 785	23,7 %	1 016	20,8 %
2004	1 729	22,5 %	6 544	23,9 %	557	19,9 %
2005	2 824	6,3 %	4 488	1,8 %	474	0,6 %
2006	5 160	17,2 %	6 599	24,4 %	635	19,7 %
2007	8 001	23,6 %	7 213	24,5 %	718	23,1 %
2008	9 307	24,9 %	8 210	25,4 %	725	23,2 %
2009	10 359	25,5 %	7 363	24,9 %	744	23,8 %
2010	9 524	25,0 %	8 079	26,8 %	628	22,9 %
2011	9 808	25,5 %	8 738	27,5 %	628	23,6 %
2012	10 000	26,6 %	8 396	28,7 %	746	22,7 %
2013	9 858	27,0 %	8 391	28,6 %	654	25,1 %
2014	9 523	27,7 %	8 197	28,6 %	723	24,2 %
2015	9 079	29,0 %	8 096	29,1 %	720	26,7 %
2016	8 572	29,2 %	7 726	29,7 %	652	23,5 %
2017	7 919	30,3 %	7 597	30,0 %	673	20,8 %
2018	7 430	29,0 %	7 195	31,5 %	687	26,5 %
2019	6 932	30,4 %	6 844	31,5 %	605	26,4 %

Tabulka 15: Podíl mužů a žen mezi absolventy podle roku a stupně studia v zemědělských vědách

Rok	Bakalářský stupeň		Magisterský stupeň		Doktorandský stupeň	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2001	109	49,5 %	1 009	47,4 %	69	30,4 %
2002	133	55,6 %	939	50,7 %	96	37,5 %
2003	606	60,9 %	1 907	52,2 %	210	36,2 %
2004	354	61,3 %	956	53,3 %	107	35,5 %
2005	711	61,5 %	857	55,3 %	135	43,7 %
2006	1 021	61,1 %	1 081	56,3 %	133	42,1 %
2007	1 224	57,8 %	1 169	60,6 %	162	37,7 %
2008	1 345	61,7 %	1 136	60,2 %	136	49,3 %
2009	1 504	60,1 %	1 217	60,6 %	112	39,3 %
2010	1 425	61,8 %	1 233	63,3 %	133	47,4 %
2011	1 535	62,4 %	1 232	64,9 %	159	52,2 %
2012	1 774	61,3 %	1 229	62,2 %	186	53,8 %
2013	1 703	61,9 %	1 262	62,3 %	137	50,4 %
2014	1 514	61,1 %	1 213	62,2 %	142	51,4 %
2015	1 502	63,1 %	1 219	64,4 %	109	57,8 %
2016	1 485	65,5 %	1 197	60,7 %	105	53,3 %
2017	1 328	64,8 %	1 223	62,4 %	108	55,6 %
2018	1 221	64,6 %	1 283	64,4 %	105	50,5 %
2019	1 207	63,7 %	1 177	63,7 %	110	50,0 %

Tabulka 16: Podíl žen mezi výzkumníky a akademiky podle roku

Rok	Asistenti/ky		Pedagogové/žky		Lektoři/rky		Odborní asistenti/ky		Docenti/ky		Profesoři/ky		Výzkumníci	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2019	1 267	49,6 %	803	33,7 %	874	58,2 %	9 608	40,9 %	4 190	26,2 %	2 150	15,6 %	42 500	23,9 %
2018	1 212	50,4 %	744	33,2 %	799	58,9 %	9 676	41,0 %	4 127	26,0 %	2 144	15,4 %	41 198	23,2 %
2017	1 341	50,1 %	699	35,1 %	816	58,0 %	10 027	41,2 %	4 373	25,8 %	2 230	15,6 %	39 181	23,1 %

Tabulka 17: Počet akademiků a podíl žen podle pozice

Rok	Obor	Asistenti/ky		Pedagogové/žky		Lektoři/rky		Odborní asistenti/ky		Docenti/ky		Profesoři/ky		Výzkumníci	
		Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2019	Humanitní vědy	237	52,0 %	62	41,9 %	222	70,7 %	1 483	44,3 %	642	31,3 %	288	23,3 %	2 372	39,0 %
2018	Humanitní vědy	234	51,6 %	69	41,0 %	224	71,7 %	1 463	43,3 %	617	31,3 %	297	22,4 %	2 259	39,1 %
2017	Humanitní vědy	234	52,9 %	68	42,7 %	216	74,2 %	1 446	43,1 %	612	30,5 %	301	22,6 %	2 030	39,0 %
2019	Lékařské vědy	279	59,7 %	52	58,0 %	141	58,3 %	1 334	50,6 %	468	32,3 %	384	16,4 %	3 121	49,1 %
2018	Lékařské vědy	251	62,6 %	48	57,1 %	135	56,3 %	1 311	50,4 %	464	32,0 %	380	16,7 %	2 885	48,2 %
2017	Lékařské vědy	237	60,6 %	47	54,2 %	146	53,7 %	1 302	50,7 %	468	31,6 %	379	16,9 %	2 580	51,6 %
2019	Přírodní vědy	47	30,8 %	307	30,4 %	145	41,6 %	741	32,2 %	560	16,9 %	297	10,4 %	14 614	24,8 %
2018	Přírodní vědy	31	39,0 %	252	27,2 %	140	42,7 %	708	31,8 %	540	16,6 %	292	10,0 %	14 580	23,1 %
2017	Přírodní vědy	33	38,1 %	230	29,9 %	140	42,6 %	729	30,9 %	532	16,3 %	287	10,8 %	13 878	23,1 %
2019	Sociální vědy	248	52,8 %	107	42,9 %	202	55,8 %	2 531	48,3 %	955	38,4 %	341	23,2 %	2 527	43,5 %
2018	Sociální vědy	243	49,1 %	139	39,0 %	184	55,7 %	2 596	49,3 %	957	38,1 %	338	22,7 %	2 833	42,5 %
2017	Sociální vědy	279	48,8 %	129	39,8 %	164	56,2 %	2 648	49,3 %	988	36,9 %	345	22,3 %	2 576	42,0 %
2019	Technické vědy	291	34,1 %	68	21,2 %	80	41,6 %	2 578	27,4 %	1 204	16,7 %	653	9,6 %	18 356	12,3 %
2018	Technické vědy	275	35,8 %	61	17,9 %	51	43,4 %	2 658	27,6 %	1 197	16,6 %	644	9,6 %	17 245	12,1 %
2017	Technické vědy	278	36,5 %	42	25,5 %	42	37,9 %	2 605	27,9 %	1 176	16,0 %	639	9,4 %	16 647	11,9 %
2019	Zemědělské vědy	74	59,5 %	83	36,1 %	3	88,9 %	399	43,6 %	185	24,8 %	106	18,6 %	1 510	46,7 %
2018	Zemědělské vědy	73	59,6 %	61	36,0 %	1	100,0 %	399	43,1 %	178	24,0 %	113	19,5 %	1 397	44,4 %
2017	Zemědělské vědy	71	59,1 %	38	28,4 %	2	100,0 %	400	41,7 %	183	23,1 %	111	19,5 %	1 469	44,9 %

Tabulka 18: Podíl mužů a žen v podnikatelském sektoru výzkumu

Rok	Výzkumní pracovníci		Techničtí pracovníci		Ostatní pracovníci	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2005	9 715.912	14,1%	8 551.154	23,9%	2 848.611	37,2%
2006	10 673.079	12,5%	9 479.825	23,1%	2 961.544	36,4%
2007	11 854.405	12,9%	9 604.950	24,4%	3 142.804	38,2%
2008	12 865.707	13,2%	9 440.024	22,2%	3 236.528	37,7%
2009	12 289.079	13,7%	9 745.700	21,2%	3 347.536	36,0%
2010	12 327.482	13,3%	10 213.419	19,5%	3 999.961	34,2%
2011	13 581.729	13,5%	10 938.456	19,0%	4 494.320	34,1%
2012	15 057.461	13,5%	11 600.229	18,2%	5 047.369	34,8%
2013	16 366.962	13,6%	12 170.629	19,0%	4 650.230	36,3%
2014	17 892.098	13,8%	12 877.615	18,3%	4 486.675	36,7%
2015	19 161.112	12,3%	12 501.184	18,3%	4 703.034	36,1%
2016	19 184.558	12,1%	13 154.505	17,8%	4 924.150	34,8%
2017	20 206.140	12,1%	14 436.671	16,9%	5 324.960	35,3%
2018	21 149.611	12,2%	15 677.950	16,5%	5 521.792	35,9%
2019	21 706.602	12,9%	17 181.983	16,1%	5 903.838	35,3%

Tabulka 19: Podíl mužů a žen ve vládním sektoru výzkumu

Rok	Výzkumní pracovníci		Techničtí pracovníci		Ostatní pracovníci	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2005	6 564.130	36,4%	2 644.676	65,4%	1 845.057	59,1%
2006	6 992.002	37,0%	2 720.561	64,9%	1 760.481	59,6%
2007	7 153.338	38,6%	2 799.550	65,5%	1 809.878	60,7%
2008	7 288.794	38,0%	2 595.624	65,4%	1 815.153	60,1%
2009	6 498.273	38,5%	3 080.572	58,2%	1 939.205	60,1%
2010	6 577.369	36,5%	2 752.245	59,6%	2 054.303	61,0%
2011	6 611.069	37,6%	2 651.799	60,7%	2 364.415	58,8%
2012	6 453.366	36,4%	2 824.816	57,4%	2 585.959	62,6%
2013	6 725.083	38,3%	3 166.088	56,3%	2 383.905	60,1%
2014	6 978.892	37,1%	3 083.669	57,1%	2 317.063	62,2%
2015	7 392.912	38,0%	3 118.190	59,6%	2 442.030	62,6%
2016	7 499.734	38,3%	3 086.130	58,4%	2 513.120	60,2%
2017	7 907.731	38,9%	3 255.302	57,2%	2 526.318	63,4%
2018	7 878.990	38,2%	3 415.218	60,2%	2 868.575	61,4%
2019	7 968.199	39,0%	3 826.709	58,1%	2 735.175	61,8%

Tabulka 20: Podíl mužů a žen ve vládním sektoru výzkumu

Rok	Výzkumní pracovníci		Techničtí pracovníci		Ostatní pracovníci	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2005	7 761.976	32,4%	2 485.909	53,4%	723.938	65,7%
2006	8 540.731	31,8%	3 557.477	47,1%	889.038	67,2%
2007	8 800.782	31,6%	2 988.666	48,6%	869.220	66,8%
2008	9 540.930	32,1%	2 998.119	47,3%	821.038	69,2%
2009	9 803.816	33,0%	3 123.149	48,3%	884.573	61,9%
2010	10 114.540	32,7%	2 946.706	50,0%	994.370	72,2%
2011	10 289.400	32,1%	3 427.797	51,3%	1 006.447	63,6%
2012	11 498.434	32,4%	3 926.590	52,8%	1 016.221	66,7%
2013	10 995.058	32,1%	3 549.855	51,0%	1 695.159	61,3%
2014	10 964.940	32,5%	3 849.157	50,2%	1 711.287	60,8%
2015	11 356.912	32,4%	3 695.784	52,6%	1 815.160	62,6%
2016	10 511.349	31,8%	3 146.957	52,7%	1 542.469	63,5%
2017	10 875.065	31,8%	3 094.180	51,6%	1 833.691	60,1%
2018	12 001.199	32,3%	4 200.964	53,7%	2 023.380	59,8%
2019	12 663.116	32,9%	4 667.221	51,5%	2 316.552	63,1%

Tabulka 21: Podíl mužů a žen ve vládním sektoru výzkumu

Rok	Výzkumní pracovníci		Techničtí pracovníci		Ostatní pracovníci	
	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen	Celkový počet	Podíl žen
2005	127.05093	59,6%	90.92141	54,5%	11.09846	77,5%
2006	61.49340	27,4%	82.33664	49,3%	10.54706	56,0%
2007	69.29929	34,3%	37.29574	37,6%	61.37335	56,3%
2008	89.78619	30,4%	99.21937	50,8%	16.95469	58,6%
2009	168.14179	38,3%	55.39319	40,3%	25.39111	77,1%
2010	208.48806	41,4%	58.28599	53,5%	42.97402	67,2%
2011	199.39033	38,4%	90.57111	42,8%	41.55367	62,4%
2012	207.90687	47,7%	55.85097	48,5%	55.22389	64,6%
2013	184.00111	42,0%	45.91070	24,5%	42.96905	75,2%
2014	203.81062	40,6%	35.33351	48,0%	42.91333	65,5%
2015	170.06374	42,2%	34.97769	39,3%	42.04156	65,0%
2016	142.08357	42,1%	33.71912	36,7%	44.21894	67,2%
2017	191.70748	40,5%	40.28658	37,6%	43.60009	66,5%
2018	168.33295	39,8%	24.73999	44,4%	38.73787	62,8%
2019	162.42265	49,1%	70.40428	34,3%	42.78339	59,1%

Postavení žen v české vědě
Monitorovací zpráva za rok 2019

Autor: Aleš Vomáčka

Sběr dat pro kapitolu Rozhodování: Jarmila Lancošová

Jazyková korektura: Kristýna Přibyllová

Grafika: Michal Ureš

Vydal: Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

Jiřská 1, 110 00 Praha 1

Praha 2021

ISBN 978-80-7330-388-4 (pdf)